БУТУН КУЧ — ЙИҒИМ-ТЕРИМГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 29 сентябрь 1972 йил, жума ◆ № 229 (15.400). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СССР 50 йил

МАШИНА ТЕРИМИ — ИШ УНУМИ

●

ТУЙГА ТУЁНА

●

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

●

ТАШАББУСКОРЛАР ДАЛАСИДА

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ!

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДА ҲАР КУНИ ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ 4—4,3 ПРОЦЕНТИ МИҚДОРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАНИБ, ЮКСАК КЎРСАТКИЧГА ЭРИШИЛЯПТИ. 28 СЕНТЯБРЬ КУНИ ПУНКТЛАРГА 16.814 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ЖЎНАТИЛДИ. ШУ КУНИ МИРЗАЧЎЛ РАЙОНИДА ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ 5,47 ПРОЦЕНТИ, ДЎСТЛИК РАЙОНИДА 4,88, ПАХТАКОР РАЙОНИДА 4,73, ОҚОЛТИН РАЙОНИДА 4,71, ИЛЬИЧ РАЙОНИДА 4,26 ПРОЦЕНТ МИҚДОРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ.

ОБЛАСТЬ ДАЛАЛАРИДА 4555 ТЕРИМ МАШИНАСИ ИШЛАДИ. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ 6 ПРОЦЕНТ ПАХТА ТАЙЁРЛАБ, ЙИЛЛИК ПЛАННИ 77 ПРОЦЕНТ БАЖАРДИ. САРКИСОВ НОМЛИ СОВХОЗ 7 ПРОЦЕНТГА ЕТКАЗИБ ПАХТА ТОПШИРДИ.

КОММУНИСТЛАР, ОЛДИНГИ САФГА!

Бутун Советлар мамлакати улуғ айём — СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик тўйига зўр тайёргарлик кўрмоқда. Инсоният тақдири ва тарихида биринчи бор вужудга келган ва эллик йил мобайнида ўсиб, камол топган Советлар иттифоқи ўз кучлари барқ уриб ривожланган бир пайтда ана шу юбилейга келмоқда. Куч-қувватга тўлган, аҳил, ҳамжиҳат, ҳамфикр Советлар оиласининг аъзоси — Ўзбекистонда ҳам юбилей туфайли меҳнаткашларнинг ғайрат-шижоати шу қадар тўлиб-тошдики, бу халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида янги зафарлар, муваффақиятлар келтирмоқда.

Юбилей йили марраларида мамлакатга 4 миллион 550 минг тонна пахта етказиб бериш улуғ мақсад қилиб қўйилган. Ҳозир республикамиз меҳнаткашлари дилга жо этган шу мақсадга эришишнинг энг қизғин, энг жанговар палласи — пахта йиғим-терими авж олиб кетди.

Куни-кеча газеталарда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Пахта териш ва тайёрлаш суръатларини кучайтириш чоралари тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Қарорда ҳозирги долзарб кундаги зарур ва амалий вазифалар белгилаб берилди. Кунига 5 процент ва ундан ошириб пахта топширадиган палла келди. Ҳозирги вазият ҳосил йиғим-теримини жадал суръат ва юксак сифат билан ўтказишни, пахтани сира нес-нобуд қилмай тайёрлов пунктларига етказиб беришни тақозо этар экан, бу аввало, ташкилий уюшқоқликка, онгли интизомлиликка, бутун кучлардан, ички резервлардан, техника воситаларидан энг юқори унум билан фойдаланишимизга боғлиқдир. Модомики, «оқ олтин»имиз ўз хусусияти жиҳатидан интернационал характерга эга бўлиб, унинг заррин толаси халқлар дўстлиги ва қардошлиги алоқаларининг моддий воситаси саналар экан, шу пахта учун кураш ҳаммамизнинг, ҳар биримизнинг шарафли ва муқаддас ишимиз эканлиги, яққол кўриниб турибди. Бинобарин, ҳар бир коммунист, у қандай лавозимда, қандай касб ва ихтисосда ишлашидан қатъи назар, мана шу курашдан четда қолишга ҳаққи йўқ. Партия аъзоси деган улуғ номга мушарраф бўлган кишининг ўрни далада, пахта учун олиб борилаётган жанговар фронтда!

Ҳозирги вақтда минг-минглаб коммунистлар ўз теваракларига уюшган меҳнат аҳли билан далага, ҳосил теримига чиқдилар. Кўпдан-кўп коммунистлар терим комбайнларини бошқармоқдалар. Улар йиғим-теримнинг биринчи кунлариданоқ юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқдалар ва ҳосилнинг дастлабки неча минглаб тонналарини бункерлардан тўкдилар. Донгдор механизатор, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Абдусаттор Қурбоновнинг шу пайтгача терган пахтаси 400 тоннадан ошиб кетди. Пахтакор районидаги Кичанов номли совхознинг механик-ҳайдовчиси Аҳмаджон Валиев кунига 20-22 тоннадан, Мирзачўлдаги Ленин номли совхозда Тўланбой Дадажонов 25 тоннадан, Қашқадарёдаги «Косон» совхозининг механизатори Ражаб Қўзиев 10 тоннадан ошириб пахта термоқда.

Коммунист Яшин Султонов директорлик қилаётган Китоб районидаги «Шаҳрисабз» совхозининг коллективи, Момохол Узонова раислик қилаётган Яккабоғ районидаги Энгельс номли колхоз аъзолари ва бошқа бирқанча хўжаликлар, бригада ва бўлимлар пахта тайёрлашда юксак суръатга эришмоқдалар. Улар кўрсатаётган жасорат, улар эришаётган муваффақиятлар меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишнинг, зиммага олган социалистик мажбуриятларни садоқат ва фидокорлик билан бажаришнинг ажойиб намунасидир.

Кейинги вақтларда КПСС Марказий Комитети, Иттифоқ ҳукумати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети пахтачилик ва пахтакорларнинг ҳаётий манфаатлари билан боғлиқ бўлган муҳим масалалар юзасидан бирқанча қарорлар қабул қилдилар, ҳал этилиши зарур бўлган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун бутун шарт-шароитларни вужудга келтирдилар.

Совет Иттифоқи пахтакор республикалари партия-хўжалик активининг Тошкентда бўлиб ўтган йиғилиши қабул қилган ҳужжатлар ва шу йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқда баён этилган қимматли таклиф ва маслаҳатлар, КПСС Марказий Комитетининг «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизаторлари ташаббусини маъқулловчи қарори, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Қоракўл районидаги «Правда», Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозлари Ульянов районидаги «Москва» ва Ильич районидаги «Правда» совхозларининг давлатга пахта сотиш юзасидан 1972 йил учун олган социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бажариш соҳасидаги ташаббуси тўғрисидаги қарори пахтакорлар тўғрисида кўрсатилаётган доимий ғамхўрликнинг яна бир равшан далилидир.

Бу ҳужжат ва қарорлар йиғим-терим даврида қилинадиган ишларнинг бутун комплексини баён этиб берди. Демак, ана шу ҳужжатларнинг моҳиятини ҳар бир колхозчи ва совхоз ишчиси, механизатор онгига чуқур сингдириш ва унда тавсифлаб берилган тадбирларни ўз вақтида муваффақиятли бажаришга оммани сафарбар этиш — қишлоқ партия ташкилотларининг, барча коммунистларнинг бурчидир. Қишлоқ коммунистлари ҳосил йиғим-теримида авангард бўлиш билан бирга, ҳамма яхши, янги нарсаларни, пахтакорлар, механик-ҳайдовчилар эришаётган муваффақиятларнинг сирини, улар тўплаётган тажрибаларни умумлаштиришда, жорий этишда чинакам ташкилотчи бўлишлари зарур.

Кўпгина илғор районлар, пешқадам хўжаликлар ҳосилнинг катта қисмини машиналар билан териб олишнинг ташаббускори бўлиб майдонга чиқдилар. Уларнинг ташаббуси йиғим-терим мавсуми сингари долзарб ва мураккаб жараённи узоғи билан йигирма-йигирма беш иш кунида ўтказишни, куз палласида тасодифан юз берадиган об-ҳаво инжиқликлари хавфи туғилмай туриб, бутун пахтани йиғиштириб олишни таъминлайди. Пахта етиштириш юзасидан олинган юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга қаратилган бу ташаббусларни қўллаб-қувватлаш ва уларни пахтакорларнинг умумий ҳаракатига айлантириш — партия ташкилотларининг, коммунистларнинг шу кундаги вазифасидир.

Қишлоқда партия кучли резервга, мустаҳкам таянчга — комсомол ва ёшларнинг катта армиясига эга. Ҳозир минг-минглаб йигит ва қизлар машиналарни бошқармоқдалар, этак боғлаб пахта термоқдалар, кечаги рекордларни орқада қолдириб юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Партия ташкилотлари ва коммунистлар ҳамиша ана шу кучга таянмоқлари, йиғим-терим билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларда комсомолларнинг актив иштирокини таъминлашлари зарур.

Коммунист ҳеч вақт, ҳеч қачон ўзига топширилган ишдагина илғор бўлиш билан кифояланиб қололмайди. У ўз теварагидаги ҳамма кишиларнинг, бутун коллективнинг умум ишда муваффақият қозонишидан айниқса манфаатдордир. Чунки, у кўпчиликка шахсий ибрат кўрсатувчи, коллективизм руҳини кишилар ҳаётига сингдирувчи, манфаатларнинг умумийлиги билан ҳамнафас яшовчи авангард кучдир.

Маълумки, бу йил ҳосилининг икки миллион тоннаси машиналарда, қолгани эса қўл билан териб олинади. Демак ҳозирча йиғим-теримда қўл меҳнати катта роль ўйнайди. Шу кунларда бу ишга неча юз минглаб кишилар жалб этилган. Уларнинг анча қисмини коммунист, комсомол ва ёшлар ташкил этади. Шундай бўлгач, коммунист ва комсомоллар мавсумда кўп минг килограмм пахта терувчиларнинг оммавий мусобақасида етакчи ўринларни эгаллашлари даркор.

Йиғим-терим даврида коммунистдан катта масъулият талаб этилади. У ҳар бир ишда жонкуяр ва ташкилотчи бўлиши лозим. Пассивлик, бепарволик, партиявий бурчга бефарқ қараш, интизомсизлик коммунистга ётдир. Партия XXIV съезди қарорларида таъкидлаб ўтилганидек, КПСС ўз аъзоларининг юксак ғоявийлиги, активлиги, фидокорлиги билан кучлидир. Ҳар бир коммунист онгли сиёсий жангчи бўлмоғи, ҳар доим ва ҳамма жойда Ленин партияси аъзоси деган юксак номга муносиб бўлиши лозим.

Пахта майдони — ялпи қаҳрамонликлар, жасорат ва мардликлар кўрсатишнинг жанговар фронтидир. Пахта майдони миллионлар олиб бораётган буюк курашда ҳақиқатан ҳам ҳаммамиз учун катта синов майдонидир. Шу майдонда ҳар биримизнинг нималарга қодир эканлигимиз, қобилият ва талантларимиз, ақл-идрокимиз, онгли интизом ва уюшқоқлигимиз яна бир синовдан ўтади. Бас, шундай экан, коммунистнинг бурчи ана шу умумхалқ курашининг олдинги сафларида бўлишдир. Коммунистнинг ўрни далада, пахта йиғим-теримида, жасорат майдонида!

ҚЎРИҚ ЕР ОЛТИНИ

Районимиз қўриқ ерларда жойлашган. Хўжаликларимиз янги. Шунга қарамай пахтадан мўл ҳосил етиштириб, довруғимиз бутун водийга ёйилмоқда. Бунга сабаб механизацияга катта эътибор бераётганимиздадир. Комплекс механизациялашган бригадалар ўзининг афзаллигини, пахтачилигимизнинг истиқболи шунга боғлиқлигини кўрсатди. Ўтган йил ялпи ҳосилнинг 80 проценти машиналарда териб олинди. «Гулбоғ», «Украина» совхозлари, Ильич номли колхозда эса етиштирилган ҳосилнинг деярли ҳаммаси агрегатлар билан терилди. Натижада ҳосил қисқа муддатларда йиғиштириб олинди. Пахта таннархи анча арзонлашди. Хўжаликлар бундан катта иқтисодий фойда кўрдилар.

Об-ҳаво бу йил деҳқончилик учун анча ноқулай келганига қарамай, деҳқонларимизнинг астойдил қилган меҳнатлари туфайли барча майдонларда ўтган йиллардагидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Задарёликлар СССРнинг олтин тўйи йилида она-Ватанга 43 минг тонна «оқ олтин» топширишга сўз берганлар. Шу пахтанинг 92 проценти агрегатлар билан териб олиниши керак. 73 та янги пахта териш машинаси сотиб олинди. Далаларимизда ҳаммаси бўлиб 326 та агрегат ишлайди. Гап машиналарнинг сонида эмас, уларнинг иш унумида. Ўтган йили агрегатларнинг иш унуми паст бўлган, ҳар бир машина билан ўртача 50 тоннадан пахта терилган эди. Техниканинг яхши ремонт қилинмаганлиги, механизаторлар ўз агрегатларини вақтида ювиб, мойлаб, қаровдан ўтказмаганликлари, запас қисмларнинг етишмаслиги бунга сабаб бўлган эди. Бу йил ана шу нуқсонларга чек қўйилди.

Машиналарнинг иш унумдорлигини ошириш масаласи билан шахсан район партия комитети шуғулланмоқда. Машина теримини назорат қилувчи оператив штаб тузилди. Штаб аъзолари машина терими билан боғлиқ бўлган барча масалаларни ўша жойнинг ўзида ҳал қилмоқдалар. Бу, биз механизаторларга жуда қўл келаётир. Агрегатнинг бирон қисми бузилиб қолса, слесарлар келиб дарҳол ремонт қилишади. Ремонтга ярамаса алмаштириб қўйишади. Штаб хўжалик раҳбарлари билан ҳамкорликда механизаторларнинг унумли ишлаши, яхши дам олиши учун ҳам барча шароитларни яратишга ғамхўрлик қиляпти. Шу сабабли районимизда теримнинг дастлабки кунлариданоқ агрегатлар жуда унумли ишлай бошлади. Ҳар бир механик-ҳайдовчи кунига ўртача 8-9 тоннадан пахта терди. Мен ўзим агрегатни пайкалга олиб кирган биринчи кунниёқ 10 тонна пахта тердим. Иккинчи куни тележкага 12 тонна «оқ олтин» ағдардим.

Мен билан ёнма-ён ишлаган Сирожиддин Киромиддинов уч кунда ўттиз беш тонна пахта терди. Бу — машиналарни унумли ишлатиш, ҳосилни тез ва тоза йиғиб-териб олиш ўзимизга боғлиқ эканлигини кўрсатиб турибди.

Районимизда механизаторлар мусобақаси кундан-кун кенг қулоч ёймоқда. Ильич номли колхоздан Қодировлар оиласининг ташаббуси ҳаммани хурсанд қилди. Ака-ука ва сингил Абдусалом, Абдуманноп, Маъруфжон ва Муҳаббатхонлар кунига 14-15 тоннадан пахта теришмоқда. Пешона тери билан етиштирилган «оқ олтин»имизнинг бир грамми ҳам ерда қолмайди, исроф бўлмайди. Бунга механизаторларимизнинг ғайрат-шижоати кафил. СССРнинг олтин тўйига Задарёнинг 43 минг тонна пахтасини тўёна қилиб борамиз.

Зуҳро ҲАСАНОВА,
Задарё районидаги «Украина» совхозининг бригада бошлиғи, механик-ҳайдовчи.

ЮБИЛЕЙГА ТУҲФА

СССРнинг 50 йиллигини муносиб тўёна билан кутиб олиш учун курашаётган «Косон» совхозининг Баҳодир Тўраев бошлиқ бригадаси аъзолари совхозда биринчи бўлиб йиллик планни ўриндадилар. Тайёрлов пункти 200 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Ҳосилнинг ҳаммаси машиналарда терилди. Совхознинг Ҳамид Ғафуров, Сулаймон Нуримов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадалари ҳам маррага етиб қолдилар. Бу бригадаларда ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш учун кураш кетяпти.

4.550 минг тонна учун

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
Қашқадарё	3,07	54,71	3,11	35,43
Сирдарё	4,11	37,10	5,06	39,29
Бухоро	1,79	32,79	1,76	14,82
Андижон	2,56	32,70	2,64	13,92
Фарғона	2,17	30,12	1,82	8,56
Тошкент	3,35	29,91	4,13	28,79
Сурхондарё	2,04	27,64	2,13	17,51
Наманган	2,87	24,56	3,88	23,92
Хоразм	1,06	10,53	0,47	1,51
Самарқанд	1,12	9,94	0,53	1,39
ҚҚАССР	0,79	6,88	0,31	1,07
Республика бўйича	2,26	26,80	2,56	18,10
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Қашқадарё	1,88	30,89		
Бухоро	1,06	25,78		
Сурхондарё	1,39	23,85		
Республика бўйича	1,60	27,70		

СИРДАРЁ ПОЛИЗЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Сирдарё области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, полиз маҳсулотлари топшириш юзасидан белгиланган топшириқни бажардилар. Давлатга 140 минг тоннадан зиёд, икки йиллик планга тенг қовун-тарвуз сотилди.

Сирдарё кооператорлари яхши меҳнат қилдилар. Москва, Тошкент меҳнаткашларига, Урал ва Узоқ Шарққа, Сибирь ва мамлакатимизнинг бошқа саноат районларига эшелон-эшелон қовун-тарвуз юборилди.

Қовун-тарвуз топшириш давом этмоқда. (ЎзТАГ).

Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механик-ҳайдовчилари кундан-кунга машина теримини кучайтирмоқдалар. Ҳар бир машина билан кунига ўрта ҳисобда 7-8 тоннадан пахта терилаётир. Суратда: (чапда) шу совхоз пахта даласида машина терими. Унгда эса илғор механизаторлардан Эргаш Мақсудов ва Супхи Чачи ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ХАЛҚАРО АКТЁРЛАР ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ АНЖУМАНИДА.

Фойдали учрашувлар

Халқаро актёрлар Федерациясининг Ўзбекистон пойтахтида ўтказилаётган анжумани иштирокчилари якдиллик билан «Тошкентдаги учрашув ғоят фойдали» демоқдалар.

— Мен СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигидек катта воқеа арафасида мамлакатингизга келиш насиб бўлганлигидан бахтиёрман, — деди халқаро актёрлар федерациясининг вице-президенти Имре Вашш. — Мен маданият арбобларининг қизиқарли учрашувлари ўтадиган шаҳар — Тошкент тўғрисида илгари кўп гапларни эшитгандим. Биз, жаҳон актёрларининг ушбу учрашувимиз турли мамлакатларнинг санъати тўғрисида, ана шу санъат намояндалари олдида турган проблемалар ҳақида кўпроқ нарсани билиб олишга ёрдам беради. Санъаткорнинг бурчи — миллий маданиятнинг гуллаб-яшнаши ва унинг саҳнада қарор топиши учун курашдан иборат. Тошкентдаги бу учрашув ана шу курашда бизларга янги куч-қувват беради, тажрибамизни бойитади.

Америкалик комедия жанрида машҳур артист Роберт Истон бундай деб таъкидлади: «Тошкент анжумани бизлар, актёрлар учун, жаҳонда энг қадимий касбкорга мансуб бўлган кишилар учун ғоят фойдалидир».

Австралиялик делегат Хол Лэшвуднинг бу анжумандаги сўзи шуни кўрсатдики, кўпдан-кўп мамлакатлардаги кишилар совет санъатига қизиқиш билан қарайдилар, ўз халқининг фарзанди сифатида саҳнага чиқадиган артист қандай бахтиёр эканлигини тушунадилар. Лэшвуд социалистик мамлакатларнинг актёрларига ҳавасим келади, деб таъкидлади.

Болгариянинг машҳур артисти Таня Масалитинова ўзининг совет ҳамкасблари билан биринчи марта учрашаётгани йўқ. У Москвада совет артистлари билан илгари ҳам кўришган. Таня Масалитинова совет томошабинлари билан ҳам учрашган. Уни ўзбек театр санъати билан янада кенгроқ танишиш имконияти қувонтирмоқда. Болгариялик меҳмонда анжуман иштирокчиларига кўрсатилган «Алишер Навоий» спектакли ғоят зўр таассурот қолдирди. Таня Масалитинованинг фикрича, бу постановкага хос бўлган самимият, томошабин олдида юксак масъулиятни сезиш кўпдан-кўп театрлар учун ибрат бўлиши керак.

Болгариялик артистнинг фикрини Монголиядан келган меҳмон Балгансурен давом эттириб, монгол артистлари ҳам ўзбек биродарларидан ўрганаётганлигини айтди. Балгансурен Тошкент трактор заводининг ишчилари ва инженерлари билан бўлган учрашув тўғрисида хушнуд бўлиб гапирди. Бу учрашув интернационал дўстликнинг ёрқин бир белгиси бўлиб қолди.

* * *

Симпозиум иштирокчилари 28 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида қабул қилинди. (ЎзТАГ).

БИЛИМ—МАҲОРАТ КАЛИТИ

Тошкентда Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. М. Хўжаев КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ёшларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқишини янада яхшилаш соҳасида республика комсомол ташкилотининг вазифалари тўғрисида доклад қилди. Самарқанд шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Ю. Шодиматов ва Сирдарё район комсомол комитетининг биринчи секретари С. Оқилов БЛКСМ Марказий Комитети VI пленумининг мактаб комсомол ташкилотларига раҳбарликни яхшилаш ва уларнинг ролини ошириш тўғрисидаги қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ахборот бердилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ташкилий-партиявий ишлар бўлим мудири Г. М. Орлов сўзга чиқди. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

МАИШИЙ ХИЗМАТ ЯХШИЛАНАДИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, кўпгина маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари маиший хизмат кўрсатишнинг белгиланган планларини ва маиший хизматни янада ривожлантириш топшириқларини бажаришда кўнгилдагидек ташаббускорлик ва қатъиятлилик кўрсатмаётганликларини таъкидлади.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, айрим область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети маиший хизмат корхоналари тармоғини кўпайтириш, кадрлар тайёрлаш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланиш, маиший хизмат маданиятини ошириш соҳасидаги жиддий камчиликларни бартараф қилишга етарли эътибор бермаётир. Республика Совхозлар, Коммунал хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги, Савдо министрликлари ҳамда бошқа министрликлар ва идоралар ҳам аҳолига маиший хизмат кўрсатиш масаласига жиддий аҳамият бермаётирлар.

Тошкент шаҳрида, Қорақалпоғистон АССРда, Қашқадарё ва Бухоро областларида маиший хизмат кўрсатиш планлари доимо бажарилмайди. Қурилиш ташкилотлари маиший хизмат объектлари капитал қурилиши планларини бажаришни илгаригидек барбод қилиб келаётирлар. Бундай аҳвол юз бераётган бир шароитда министрликлар ва идоралар, санoат корхоналари, совхоз ва колхозлар раҳбарлари маиший хизматнинг ҳажмини етарли баҳо бермаётирлар ва уни ривожлантириш учун тасарруфларидаги чора-тадбирлардан фойдаланмаётирлар. Бу камчиликларни бартараф этиш мақсадида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарор қабул қилди.

Республика министрликлари ва идораларининг ҳамда Ўзбекистон ССРда жойлашган иттифоқ қарашли корхоналар раҳбарларининг зиммасига ишчи-хизматчиларга маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, маиший хизмат тармоқларини кенгайтириш ва хизмат кўрсатишни кўпайтириш, ўзларига қарашли корхоналарда ишловчиларга маиший хизмат кўрсатиш учун 1973 йил 1 январгача комплекс қабул пунктлари ва устахоналар ташкил қилиш вазифаси юклатилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетларига колхоз, совхоз ва корхоналарнинг маблағлари ҳисобига маиший хизмат комбинатлари қуриш юзасидан белгиланган топшириқлар ва қишлоқ жойларида кўчма хизмат кўрсатишни кенгайтириш, шунингдек, маиший хизмат корхоналари, устахоналар ва комплекс қабул пунктлари учун бино ажратишни таъминлаш вазифаси топширилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетларига маиший хизмат корхоналари тармоғини кенгайтириш, хизмат кўрсатиш маданиятини ва сифатини юксалтириш учун мавжуд имкониятларни аниқлаб чиқиш ва шунга асосланиб, маиший хизматнинг комплекс қабул пунктлари ва устахоналар тармоғини, айниқса, саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларда тезлик билан ривожлантириш чораларини кўриш вазифаси топширилди.

ЧОРВАЧИЛИКДА МЕХАНИЗАЦИЯ

Наманган областининг колхозлари, совхозлари ва қишлоқ хўжалиги органлари КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVIII съездининг қарорларини бажара бориб, чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириш ва фермаларда сермеҳнат ишларни механизациялаш юзасидан кўп ишлар қилдилар. Механизация ва меҳнатни илмий асосда ташкил этиш натижасида меҳнат унумдорлиги ошди, маҳсулот таннархи пасайди.

Наманган область хўжаликларининг чорвачиликни механизациялаш соҳасидаги тажрибаларини кенг ёйиш мақсадида Министрлар Совети қарор қабул қилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларига Наманган область тажрибасидан фойдаланиб, шу йилдан бошлаб 10 йил ичида чорвачилик фермаларида техника тараққиётининг энг илғор ютуқларини жорий этиш вазифаси топширилди.

«Узсельхозтехника» республика бирлашмаси, УзССР Қишлоқ хўжалиги, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», Энергетика ва электрлаштириш, Қишлоқ қурилиши министрликларига, «Узколхозстрой» бирлашмасига мазкур тадбирларни амалга ошириш учун зарур бўлган барча чора-тадбирларни кўриш вазифаси топширилди.

«Узсельхозтехника» бирлашмасига колхоз ва совхозларнинг фермаларида механизацияни юксалтириш ва механизация воситаларини кўпайтириш учун зарур ёрдам кўрсатиш вазифаси топширилди.

ҚИШ ҒАМИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республикамиз халқ хўжалигини 1972—1973 йилларда қиш шароитида ишлашга тайёрлаш тўғрисидаги тадбирлар ҳақида қарорига мувофиқ министрликлар, идоралар, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети қишки шароитда ишлаш учун тайёргарлик кўрмоқдалар.

Республика Министрлар Совети қишга тайёргарлик кўриш бўйича ишларнинг боришини кўриб чиқди. Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, Тошкент шаҳар ижроия комитети ва айрим область ижроия комитетлари қишга тайёргарлик кўришда кечикаётганликлари кўрсатиб ўтилди.

Республика Министрлар Совети қишга тайёргарлик ишларини кўриб чиқиб, министрликлар ва идораларга, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитетига, шунингдек, Ўзбекистон ССРда жойлашган иттифоққа бўйсунувчи корхоналарга қиш шароитида нормал ишлаш учун тайёргарликни белгиланган муддатларда тугатиш ҳамда қозонхоналарни қишгача фойдаланишга топшириш вазифасини юклади.

Суратларда: (юқоридан) 1. Янгийўл болалар пойафзали фабрикаси коллективининг юбилей йилида эришаётган ғалабаларига ўз муносиб ҳиссасини қўшаётган пешқадам ишчи Г. Гумирова. Бу меҳнатсевар пойафзалчи ҳар сменада 380-390 жуфт пойафзални қўлдан чиқаради. 2. Тошкент тракторсозлик заводининг 26- цехи ишчиси М. Ҳусанов эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришда ўз ҳамкасбларига намуна кўрсатмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ШОЛИ—ДАВЛАТГА

Республика областларида шоли ўриш ва тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — ўрилган майдон гектар ҳисобида, иккинчи стун — бажарилиш процента; учинчи стун — давлатга топширилган шоли тонна ҳисобида, тўртинчи стун — бажарилиш проценти).

Сурхондарё	715	23,0	1854	26,5
ҚҚАССР	2056	7,7	3049	5,2
Хоразм	1675	18,9	—	—
Фарғона	63	2,5	—	—
Сирдарё	27	0,4	—	—
Тошкент	34	0,3	—	—
Андижон	—	—	—	—
Наманган	—	—	—	—
Самарқанд	—	—	—	—
Республика бўйича	4570	7,0	4903	3,5

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ ОЛДИДАН

ПАРТБЮРО ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Партия ташкилотлари ҳаётида муҳим давр бўлган ҳисобот-сайлов йиғилишларини юксак савияда, коммунистларнинг уюшқоқлиги, ишчанлиги ва активлиги руҳида намунали тайёрлаш ва ўтказиш 11-қурилиш трестига қарашли 9-механизациялашган кўчма колонна партия ташкилоти бюросининг шу кунги асосий ишларидан бири бўлиб қолди. Бу қурилиш ташкилоти Сурхон—Шеробод чўлларини ўзлаштириш бошланган дастлабки пайтдаёқ Музрабод даштларида ташкил топган энг тўнғич ва илғор коллективлардан бири бўлиб, «Советобод» совхози ва бошқа ўнлаб объектларни комплекс қуриб битказди.

9-ПМК бошланғич партия ташкилоти кейинги йилларда илғор қурувчилар ҳисобига ўсиб, сиёсий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди. Партия ташкилоти ҳисобидаги 47 коммунист коллективнинг энг актив ва авангард ядроси ҳисобланади. Коммунистларнинг учдан бирдан кўпроғи— 16 киши хотин-қизлардир.

Партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилишига намунали тайёргарлик кўриш ва уни юксак савияда ўтказиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб чиқди. Шу мақсадда партбюро аъзолари раҳбарлигида 9 та комиссия тузилиб, улар составига 31 коммунист жалб қилинди. Улар ҳисобот-сайлов йиғилиши кун тартибидаги масалаларни пухта ва атрофлича ўрганиб тайёрламоқдалар. Бошланғич партия ташкилотининг секретари, партия бюросининг аъзоси Д. Белов бошчилигидаги комиссия партиявий-ташкилий ишларни ўрганиш ва тайёрлаш, партбюро аъзоларидан Э. Хасьянц коммунистларнинг шахсий намунаси, авангардлиги, активлиги, ишлаб чиқаришдаги фаолиятини ўрганиш, В. Морарь коммунистларнинг оммавий-сиёсий ишлардаги иштироки, В. Грицишин ишлаб чиқаришга янги прогрессив методларни кенг жорий қилиш, меҳнатни илмий асосда ташкил этишга коммунистлар қандай бошчилик қилаётганлигини аниқлаш, Р. Тулякова, Ғ. Жўраев ва И. Муродимовлар хотин-қизлар ва ёшлар орасида ишлаш, халқ контроли группасининг фаолиятини яхшилаш ишини ўрганиш комиссияларига раҳбарлик қилиб, ҳисобот-сайлов йиғилиши кун тартибидаги масалаларни тайёрлашда коммунистларнинг актив иштирокини таъминлаётирлар.

Партия бюроси коммунистларни ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига сафарбар этгани, уларнинг авангардлик ва активлигини таъминлашда кўпгина ижобий ишлар қилгани сабабли 9-механизациялашган кўчма колонна коллективи социалистик мусобақа натижалари бўйича трестда биринчи ўринни эгаллади. Шу йилнинг саккиз ойида бош пудратчилик плани 1 миллион 872 минг сўм ўрнига, 2 миллион 385 минг сўм, ёки 127 процент бажарилди. Шу жумладан 9-ПМК коллективининг ўз кучи билан бажарилиши лозим бўлган 1 миллион 355 минг сўмлик иш ҳажми 1 миллион 947 минг сўм, ёки 144 процент қилиб уддаланди.

Қурилиш-монтаж ишларида қатнашаётган ҳар бир кишининг бажарган иши планда белгиланганидан 375 сўм кўп бўлди. Уй-жойларни фойдаланишга топшириш плани 269 процент бажарилди ва 2714 квадрат метр ўрнига 7311 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Шу сабабли коллектив трестнинг ва бирлашган касаба союз ташкилотининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди. 27 кишига коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрий унвон берилди. Улардан 8 киши коммунистлардир. Коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган 19 та бригададан 6 таси шу юксак номга сазовор бўлди. Улардан учтасига коммунистлардан Ҳ. Оролов, Қ. Мадалиев, И. Муродов ўртоқлар раҳбарлик қиляптилар.

Партия бюроси зеленоградлик таниқли бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин таклиф этган қурилишда бригада хўжалик ҳисобининг янги методи бўйича ишлаш ташаббусини кенг ёйишга эришди. Партия бюросининг аъзоси В. Грицишин раҳбарлик қилаётган биринчи қурилиш участкасида коммунист ўртоқ Г. Шукшин бошчилигидаги комплекс бригада аъзолари республикада биринчилар қатори 1971 йил июнь ойида Злобин методи асосида ишлашга кўчдилар.

Бу прогрессив методнинг самаралари тезда яққол кўриниб қолди: уй-жой биноларини бригада аъзолари белгиланган 32 кун ўрнига 20-21 кунда қуриб битказадиган бўлдилар. Ҳар бир қурувчининг ишлаб чиқариш кўрсатгичи бошқа оддий бригадаларга нисбатан 32-40 процент юқори, ўртача ойлик иш ҳақи эса 12-15 процент кўп бўлди. Бир йилда бригада 11 минг сўмлик қурилиш материалларини тежаб қолди. Қурилиш-монтаж ишларининг таннархи 3-5 процент арзонлашди. Бригадада меҳнат унумдорлиги 80 процент ортди.

Бу бригаданинг ташаббусини бошқа коллективлар ҳам қўллаб-қувватламоқда. А. Пискунов бошлиқ бригада аъзолари ҳам шу йилнинг апрель ойидан хўжалик ҳисобида ишлайдиган бригада пудрати системасига кўчдилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши кун тартибидаги масалаларни ўрганувчи ва тайёрловчи комиссиялар 9-ПМК партия ташкилоти коллективни уюштириш, унга бошчилик қилиш, талабчанлик ва назоратни кучайтириш, камчиликларга қарши кураш олиб боришда ўз олдида турган вазифаларни муваффақиятли адо этаётганлигини таъкидламоқдалар. Бу илғор қурилиш ташкилотидаги мавжуд тўртта ишлаб чиқариш участкасидан учтасига коммунистлар бошчилик қиляпти.

Коммунист В. Грицишин қурилишга чўлқуварларнинг биринчи сафида келиб, ғишт терувчи бўлиб меҳнат қилди. У оддий қурувчидан қурилиш участкасининг бошлиғи вазифасигача кўтарилди. Коммунистлардан Ҳ. Оролов, И. Муродимов, Қ. Мадалиев, Р. Тулякова, Э. Тешабоев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар қурилиш ташкилотининг фахри ҳисобланади. Улар ойлик планларини мунтазам 130-180 процент уддалаётирлар.

Қурилиш ташкилотидаги 11 та рационализатордан 7 киши коммунист. Уларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилган фойдали таклифлари ўтган йили 15 минг сўмлик, бу йил эса қарийб 11 минг сўмлик иқтисодий фойда берди. Коммунистларнинг кўпчилик қисми айни пайтда ёндош касбларни эгаллаш учун ҳам кураш олиб бораётирлар.

КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи пленуми бошланғич партия ташкилотларининг ролини янада ошириш, структурасини такомиллаштириш, партия ҳаётининг ленинча нормаларига риоя этиш, коммунистларнинг активлигини ўстириш ва улар ўртасидаги интизомни мустаҳкамлаш зарурлигини алоҳида таъкидлади. Шунинг учун ҳам ташкилотчилик ва сиёсий ишлар савиясини кўтариш, партиявий таъсир кўрсатиш воситаларидан оқилона фойдаланиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш партия ташкилотининг жонажон иши бўлиб қолмоқда. Партия ташкилотининг ҳисобот докладида ғоявий-сиёсий ишлар масаласи катта ўрин олади. Чунки ҳамма ишнинг ютуғи кўп жиҳатдан идеология ишининг савиясига боғлиқдир. Шу сабабли партия ташкилоти бу масалага жиддий эътибор билан қарамоқда: қурилиш участкаларидаги партия маорифи ўқувида яхши тайёргарликка эга бўлган 9 пропагандист иш олиб боради. Коммунист пропагандистлардан Ф. Менглиев, В. Бузулуков, В. Морарь, Э. Хасьянц ўртоқлар ўзларига топширилган вазифаларга ва партия топшириқларини бажариш ишига катта масъулият билан қарамоқдалар.

Ўтган ўқув йилида партия маорифи системасида 155 киши таълим олди. Коммунистлар ва партиясиз активлардан иборат тингловчилар «Тарихий материализм» ҳамда «КПСС XXIV съезди материаллари»ни ўргандилар. Бу йил қурилиш ташкилотига уюшган 385 кишининг ҳаммасини партия сиёсий ўқувига жалб этиш кўзда тутилмоқда. Уч группадан иборат сиёсий мактаб ва семинарлардан ташқари иқтисодий билимлар асосини ўрганадиган коммунистик меҳнат мактабларида 4 группа иш бошлайди. Коммунистлардан 7 киши махсус ўрта ва олий ўқув юртларида сиртдан таълим оляпти.

Кейинги пайтларда партия ташкилоти янада мустаҳкамланди ва чиниқди. Унинг обрў-эътибори ошди, жанговарлиги ўсди. Бунда партиявий-ташкилий ишларнинг тўғри йўлга қўйилганлиги катта аҳамият касб этмоқда. Партия бюроси бутун ишни перспектив план асосида ташкил этмоқда. Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишидан бери партия бюросининг 19 марта мажлиси ўтказилиб, уларда энг актуал масалалар муҳокама этилди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишининг кун тартибидаги масалаларни тайёрлаётган комиссияларнинг аъзолари партия ички демократиясини янада ривожлантириш, партиявий раҳбарлик методини такомиллаштириш, омма ўртасидаги тарбиявий ва ташкилотчилик ишлар савиясини ошириш масалаларини синчиклаб ўрганмоқдалар.

Партия ташкилотининг диққат марказида СССРнинг ярим аср-лик юбилейига тайёргарлик ва КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида партия ҳужжатларини алмаштиришга пухта ҳозирлик кўриш масаласи турибди. Бу масалалар ҳисобот докладида ва музокараларда марказий ўринни эгаллайди.

Шу билан бир қаторда, партия ташкилотининг амалий фаолиятида ҳали бир қатор камчилик ва нуқсонлар ҳам мавжудлиги ҳисобот йиғилишига ҳозирлик кўриш жараёнида аниқланмоқда. Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар ўз коллективларидаги бундай нуқсонларни очиб ташлайдилар ва уларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилайдилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида партия ташкилотининг ички ҳаёти масалалари — партия сафига қабул қилиш, ёш коммунистларни тарбиялаш, кадрлар билан ишлаш, халқ контроли группасига партиявий раҳбарлик ва бошқа муҳим масалалар ҳам ўз ифодасини топади. Чунки, ҳисобот-сайлов йиғилишининг ғоявий-сиёсий савияси, музокаралар характери, унинг таъсирчанлиги кўп жиҳатдан ҳисобот докладининг қандай тайёрланганлигига боғлиқдир.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши партия ташкилотининг жанговарлигини ошириш ва жипслигини янада мустаҳкамлашда катта ва жиддий кўрик бўлади.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Бухородаги «Октябрь 40 йиллиги» зардўзлик фабрикаси коллективи юбилей йилида пландан ташқари 50 минг сўмлик буюм ишлаб чиқариш, 5 минг сўмлик иқтисодий самара келтирадиган 10 та рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиш учун жон куйдириб ишлаяпти. Суратда: фабриканинг пешқадам тикувчиси Ҳалима Иброҳимова иш устида.

Б. Мўминов фотоси, (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ВАЪДАЛАР ШУНДАЙМИДИ»

«Илғор», «Тинчлик» маҳаллалари, уларнинг атрофидаги мактаблар, болалар муассасалари ва бошқа ташкилотлардаги телефонлар икки йилдан буён ишламайди. Шаҳар телефон станцияси бошқармасининг раҳбарлари телефонларни ишлатиш ҳақида бир неча марта ваъда беришди. Лекин телефонлар ҳамон «гунг»лигича қолиб келяпти. Бу жумлаларни газетамизнинг шу йил 17 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақоладан келтирдик.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигидан қуйидаги жавоб олинди: мақолада келтирилган фактлар тасдиқланди. 193-болалар боқчасидаги телефон ҳозир ишлаяпти. 132-мактабдаги телефон кабель зарарлангани учун ишламаганлиги аниқланди ва бу алоқа линияси тикланди. «Илғор», «Тинчлик» маҳаллаларидаги телефонлар магистрал кабелни қайта тиклаш тамомлангач, шу йил октябрь ойида ишлайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Е. С. ДРУЖИНИНАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия органларида кўп йиллар ишлаганлиги ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги самарали фаолияти учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети информация ва чет эллар билан алоқа бўлими сектор мудири Ефросинья Семёновна **Дружининага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари
А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил, 28 сентябрь,
Тошкент шаҳри.

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

ОКЕАН ҚЎЙНИДА

Океан соҳили. Ўркач-ўркач тўлқинлар «Хуш келибсиз!» дегандай қирғоққа урилади. Харсангларга сапчиб пишқиради. Биз бу ерга серқуёш Ўзбекистондан она-Ватанимизнинг денгиз чегараларини ҳимоя қилиш учун келганмиз. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги нишонланаётган йилда ҳарбий хизматга чақирилганлигимизнинг ўзи биз учун айниқса қувончлидир.

Бўлинмамизда турли миллат фарзандлари бир оила аъзоларидек аҳил яшаб хизмат қилмоқдалар. Уларнинг орзу-интилишлари, мақсадлари — муқаддас Ватанимизни ўз постларида ҳушёр туриб ҳимоя қилиб, халқимиз осойишталигини таъминлашдир.

Бўлинмамиз денгизчилари юбилейни муносиб кутиб олиш учун оширилган мажбурият қабул қилдилар. Улар кун сайин ўзаро социалистик мусобақани қизитмоқдалар. Бунда солдатлардан Истанбеков, Ашуров, Абдураҳимов, Бурхонов, Давлатёров, Гарипов, Кузминых каби ўртоқлар бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

А. ҲУСАИНОВ.

ПОЛВОН ЖАНГЧИ

Қисмимизда она-Ватан олдидаги шарафли бурчини сидқидилдан ўтаб, қуролдошларининг ҳурматига сазовор бўлаётган йигитлар кўп. Баҳрилла Бердибоев ана шулар жумласидандир. У ҳарбий билим ва жанговар техникани эгаллашда сафдошларига ўрнак кўрсатаётир.

Б. Бердибоевни қуролдош дўстлари полвон деб ҳам аташади. Бу бежиз эмас, албатта. У қисм бўйича бўлаётган турли спорт мусобақаларида фаол қатнашмоқда. Яқинда отрядимиз спорт залида кураш бўйича турли оғирликдаги полвонлар беллашишди. Бу мусобақада Б. Бердибоев ҳам иштирок этди ва ғолиб чиқиб, биринчи ўринни эгаллади.

Оддий солдат Б. Бердибоевнинг жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришаётган кўрсаткичлари командирлар томонидан ҳам муносиб тақдирланмоқда.

М. АЛИМҚУЛОВ.

МАШҚ МАЙДОНИДА

Зим-зиё тун. Ҳамма уйқуда. Узоқдан навбатчиликда турган солдатнинг оёқ товуши эшитилиб турибди. Шу пайт тревога қўнғироғи жиринглаб қолди. Навбатчи сержант қаердандир етиб келди. «—Рота, подъём, тревога»! — деб югуриб бориб қуроллар турган хонани очди. Солдатлар апил-тапил кийиниб, қурол-яроғларни олиб, ўқдек тезлик билан ташқарига отилишди. Кўз очиб юмгунча казарма ҳувиллаб қолди.

Орадан ўн минут ўтар-ўтмас паркдан ҳарбий машиналар чиқиб белгиланган жойда саф тортишди. Офицерлар ҳам етиб келишди. Рота командири:

— Машиналарга! — деб буйруқ берди. Солдатлар машиналарга чиқиб жойлашишди. Машиналар олға қараб кетди.

Машқ тугади. Солдатларнинг чаққон ҳаракатларини зимдан кузатиб турган полк командири ротага аъло баҳо берди. Ана шу солдатлар орасида ўзбекистонлик ўғлонлар ҳам бор эди. Рустам Турсунов, Ўсар Нишонов ҳарбий машқларни яхши бажарганликлари учун юқори баҳо олдилар.

Т. НИШОНОВ.

* * *

Шунингдек, оддий солдатлардан К. Холмуродов, А. Раҳмонбердиев, У. Андақулов, Т. Элбоев, М. Дўстматов, И. Қиличев, Н. Қаҳҳоров, М. Қуронов, У. Донаев, Н. Алиев, А. Норқулов, А. Раҳмонов, Ҳ. Қорабоев ва бошқа ўртоқларнинг редакциямизга йўллаган хат ва хабарларида Ватанимиз посбонларининг ҳарбий хизмат ва жанговар тайёргарликда эришаётган ютуқлари тўғрисида ҳикоя қилинади.

МАХАЧҚАЛАДА „ЎЗБЕКИСТОН“

МАХАЧҚАЛА, 27 сентябрь. (ТАСС мухбири). Зилзила оқибатларини тугатишда ёрдам бергани бундан икки йил олдинроқ Тошкентдан Доғистон пойтахтига келган қурувчиларни бугун тантанали узатиш маросими бўлди.

Тарки-Тау тоғи остонасида жамоат-савдо марказига, болалар комбинатига, кафе ва бошқа маданий-маиший муассасаларга эга бўлган «Ўзбекистон» уй-жой шаҳарчаси қад кўтарди. Эндиликда бу ер Махачқаланинг энг хушманзара районларидан бирига айланди: биноларнинг олд томони ўзбек миллий нақшлари билан безатилган, ҳовузлар ва ариқларга ранг-баранг плиталар ётқизилган.

КПСС Доғистон область комитетининг биринчи секретари М. С. Умаханов, Махачқала меҳнаткашлари ва жамоатчилигининг вакиллари «Главташкентстрой» қурилиш-монтаж поезди коллективига қизғин миннатдорчилик сўзлари билан мурожаат қилдилар. Қардош республика вакилларига шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг эсдалик Қизил байроғи топширилди. Энг яхши устага «Доғистон АССРда хизмат кўрсатган бинокор» унвони берилди.

ҚОН-ҚАРДОШЛИК АСОСИДА

ҚОЯЛИ СОҲИЛДА БАЙРАМ

Чотқол — ўжар, бебош дарё. Ўзбек чорвадорлари ҳам, қирғиз чорвадорлари ҳам тоғ яйловларига чорва ҳайдашда дарёдан ўтолмай кўп қийналардилар. Дарёни кечиш хатарли бўлганидан отарларни 70 километр айлантириб олиб ўтишга тўғри келарди. Чўпон бригадаларига озиқ-овқат, дори-дармон, почта етказиб келтириш ҳам осон иш эмасди. Энди бўлса ҳаммаси ўзгариб кетди.

Бугун Чотқолнинг қояли соҳилларида байрам: янги кўприк очилди. У чиндан ҳам дўстлик кўприги бўлиб қолди! Кўприк дарёнинг икки соҳилини бирлаштириб, Наманган областининг, Наманган, Янгиқўрғон, Уйчи районларини, ҳамда Қирғизистоннинг Ўш областидаги тўртта район чорвадорларининг яйловга борадиган йўлини анча қисқартирди. Кўприкни иккала область биргалашиб қурди.

Тантаналар Чотқолдаги яйловларда бўлиб ўтди. Қирғиз ва ўзбек чўпонларининг вакиллари бу ерга келишди. Митингдан сўнг Наманган маданият саройининг тўгарак аъзолари катта бадиий ҳаваскорлик концерти қўйиб беришди. (ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР мактаби

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати жамоат чорвачилигини ривожлантириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси колхозлар ва совхозларнинг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш юзасидан қабул қилган қарори бунинг ёрқин мисолидир. **Қарорга асосан сут ва қаймоқнинг харид нархлари ўртача ҳисобда 20 процент оширилди. Чорва молларини харид қилишнинг янги нархлари жорий этилди, шу жумладан, қўйлар, эчкилар, уй қуёнлари давлатга оширилган баҳода сотиладиган бўлди.**

Қарорда яна қорамолларнинг тирик вазнини 300-420 килограммдан ошириб давлатга сотган колхозлар ва совхозларга мамлакат зоналари бўйича табақалаштирилган ҳолда 35 процентдан 50 процентгача устама ҳақ тўланиши, жуннинг харид нархлари 20-30 процент оширилгани кўрсатилди. Давлатга йиллик пландан ташқари сотилган чорва моллар, паррандалар, сут, жун ва тухум учун колхоз ва совхозларга харид нархларига 50 процент миқдорида устама ҳақ тўланиши таъкидланди. Шуниси диққатга сазоворки, **чорвачилик маҳсулотларининг янги харид нархлари гўшт, сут ва бошқа маҳсулотларнинг чакана нархларини оширмай туриб белгиланди.** Бу — мамлакатимиз, шу жумладан, республикамизда чорвачиликни янада ривожлантириш истиқболларини очиб беради.

Колхозимиз чорвадорлари бундай ғамхўрликка жавобан чорвачиликни кескин тараққий эттириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун курашмоқдалар. 1972 йилдагина тайёрлов органларига 1971 йилдагига нисбатан 634 тонна кўп арпа ва буғдой етказиб бердик. Кузда ва баҳорда сепиш учун сараланган уруғлик ажратиб олдик. Чорва моллар учун етарли миқдорда ем ғарамладик.

Давлатга маҳсулот сотиш планларини бажариш — қонун. Лекин бунда сорт ва сифатга алоҳида аҳамият бериш керак. Хашак ёки сомоннинг ўзи билан бу мақсадга эришиб бўлмайди. Дон — арпа, буғдой, маккажўхори ва бошқа бошоқли экинлар нечоғли кўп етиштирилса, озуқа базаси мустаҳкамланади, маҳсулотнинг сорти ва сифати шу қадар юқори бўлади. Шунинг учун ҳам биз чорвачиликни ривожлантиришнинг асосий омилларидан бирини ғаллачилик деб биламиз. Колхозимизда дон тайёрлаш йил сайин 30-35 процент кўпайтириляпти.

Кейинги йилларда қиш уч ойга чўзиляпти. Биз ўртача уч ойлик қаттиқ қишловни ҳисобга олиб озуқа рационини тузамиз. **Колхозимизда 15 ярим минг бошга яқин қўй-эчки, 652 бош қорамол, 88 бош от ва бошқа турдаги чорва моллар, кўплаб парранда бор.** Қишлов даврида айрим сигирлар бузоқлайди, совлиқлар қўзилайди. Демак, туёқ сони янада кўпаяди. Ем-хашакни шунга қараб тақсимлаймиз.

Маълумки қишлов бошлангунча чорва бинолари ремонт қилинади, янгилари қурилиб ишга туширилади, ҳамма жойда дезинфекция ўтказилади, изоляция хонаси тартибга келтирилади. Биз 1972 йилнинг қишлови учун тараддуд ишларини тугалладик. Ҳамма чорва молларимиз иссиқ биноларда сақланади. Ҳозир жамғарилган ем-хашакни тежаб-тергаб сарфлаш графигини тузяпмиз. Бунда қуйидагиларга алоҳида эътибор беряпмиз.

Қишловга неча бош қорамол, қўй, йилқи, парранда қолдирилади, шундан қанчаси урғочи? Бўғоз совлиқлар, сигирлар нечта, уларнинг ёши нечада? Қишловга қолдирилган чорва моллар қандай мақсад учун боқилади — баҳорга чиқиб насл олинадими ёки гўштга топшириладими? Умуман, чорва молларнинг семизлик даражаси зоотехника талабига жавоб берадими? Ориқ, нимжон, чимхўрлари, касалликка чалинганлари борми? Ўртадан паст семизликдаги чорва моллар қанча? Биз қишлов учун озуқа рационини тузаётганимизда ана шуларни тўла ҳисобга оламиз. Ўртадан паст семизликдаги қўйларни қишлов бошлангунча яхши семизликдаги қўйлар даражасига етказиб оламиз.

Яна қуйидагиларни назарда тутамиз: яйловларнинг ҳолати қандай, табиий ўтлар ўтган йилдагидан кўпми-озми? Шу яйловларда боқиладиган қўйлар, қорамолларга қўшимча концентрат озуқа бериш керакми — йўқми? Табиий ўтлар таркибида турли дори-дармонлар етарлими? Қўйлар об-ҳаво яхши бўлса бир кеча-кундузда 15-16 соат яйлов кездирилади. Оёғи тинмаган қўйнинг оғзи тинмайди, демак у эт боғлайди. Шундай кезда ош тузи, суяк уни, омухта емга муҳтожлик сезиладими — йўқми? Яйловларда ўт кўп бўлиши мумкин. Лекин унинг тўйимлилиги қандай? Масаланинг бу томонига ҳам эътибор берамиз.

Ем-хашакнинг кўп тўпланиши, ундан эҳтиёткорлик билан фойдаланилиши, яйловлар унумдорлигининг оширилиши кўп, сорти юқори, таннархи арзон қоракўл тери, гўшт, сут, жун тайёрлашда катта роль ўйнаяпти. Эгиз қўзини кўпайтириш ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўляпти. Буни қуйидаги рақамлар исбот этади. **Колхоз бўйича 1971 йилда 992 центнер гўшт тайёрланди. Бу, ундан олдинги йилдагига нисбатан қарийб 150 центнер кўп. 1972 йилда 1230 центнер гўшт тайёрлашни режалаштирганмиз.** Ёки бошқачасига айтганда, **бир йилда гўшт етиштиришни 238 центнер кўпайтирамиз.** Режамизни қандай резервлар ҳисобига амалга оширамиз?

Юқорида айтилганидек, етарли пичан, тоғ ўтлари, беда, маккажўхори, омухта ем-концентратга эгамиз. Яйловларнинг унумдорлиги яхши. Хўжалигимизда бўрдоқичилик пункти ташкил қилдик. Гўштга топшириш мўлжалланган қорамоллар, брак қилинган қўйлар шу жойга келтирилиб, 90 кундан 120 кунгача боқилади. **Қорамолларнинг тирик вазни 400 килограммга, қўйларнинг оғирлиги 42-45 килограммга етганда гўштга топширилади.** Чорвадорларда «бир терига икки қўй сиғади», деган мақол бор. Туёқ сонини кўпроқ сақлаб қолиш мақсадида бўрдоқичиликка эътиборни кучайтиряпмиз. Бу билан ҳам маҳсулотнинг сорти юқори бўляпти, ҳам иқтисодий фойда кўпайяпти. Гарчанд, қорамолларимиз жайдари зотидан бўлса-да, парваришни кучайтириш йўли билан вазнини оширяпмиз. Қарилиги, насли бузилганлиги ёки бошқа бирор нуқсони борлиги учун ҳар йили кўплаб қўйлар брак қилинади, уларнинг ўрни тўхлилар ҳисобига тўлдирилади. Ўша брак қилинган қўйларни 100 кун боқиб гўштга топширишни бош вазифа қилиб қўйдик. Гапнинг хулосаси шуки, ҳар бир хўжаликда бўрдоқичилик пункти ташкил қилиш, ўша жойдаги ишларни машиналаштириш фақат фойда келтиради.

Бу йил давлатга 6 ярим минг донага яқин юқори сорт қоракўл тери етказиб бердик. Устириш ва наслга қўзи қолдириш планини анча ошириб бажардик. Ҳисоб-китобларга қараганда бу йил ҳар йилгидан 2500 бошдан зиёдроқ қўйни бўрдоқига боқиб гўштга топширамиз. Лекин ишлаб чиқариш планида белгиланганидан бирор бош қўйнинг камайишига йўл қўймаймиз.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш ҳақида гап борганда паррандачиликни унутмаслигимиз керак. Халқимиз паррандани «етти хазинанинг бири», деб атайди. Паррандалардан тухумдан ташқари парҳез таомларбоп гўшт ҳам олинади. Шундай экан, паррандачиликни ривожлантиришга жиддий эътибор бермоғимиз керак. Биз бу соҳа бўйича дуруст кўрсаткичга эгамиз. Лекин ҳали кўп иш қилишимиз керак. Беш йиллик охиригача колхозимизда тўла механизация асосига қурилган паррандачилик фермаси ташкил қиламиз, колхоз бўйича тайёрланадиган гўштнинг камида 18-20 процентини парранда гўшти ҳисобига бажарамиз. Ҳозир катта қурилиш ишларини бошлаб юбордик. Йилқичиликни тараққий эттириш ҳам диққат марказимизда турибди.

Йилқичилик жамоат чорвачилигининг ажралмас қисмидир. Ҳозир хўжалигимизда 88 бош йилқи бор. Ундан чорва фермаларидаги ишларда фойдаланяпмиз, брак қилинганларини эса сўқимга боқиб гўштга топширяпмиз. Шуни айтиш кераккки, яхши боқилган ҳар бош йилқи 450-500 килограмм тош босади. Беш йиллик охиригача йилқилар сонини 250 бошдан оширамиз.

Юқорида айтиб ўтилганидек, йирик қорамолчилик фермасига эгамиз. Ҳозир 652 бош қорамолимиз бор. Шундан 220 боши соғин сигирлардир. Қорамолчиликни гўшт ва сут етиштиришни назарда тутган ҳолда ривожлантиряпмиз. Сигирларимиз жайдари. Лекин зоотехника қоидалари асосида парваришланиши, хилма-хил озуқа рациони билан боқиб борилиши туфайли маҳсулдорлигини йилма-йил оширяпти. Кейинги уч йилда ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут ўртача 700 литр кўпайди. Натижада ялпи тонна ошди, давлатга ҳар қачонгидан кўпроқ сут етказиб бериш имконияти туғилди. Масалан, **1972 йилда 1.320 центнер сут топширилади. Бу план ҳозир бажарилай деб қолди. Ҳисоб-китоблар давлатга пландан ташқари 150 центнер сут етказиб бериш мумкинлигини кўрсатяпти.** Хўжалик аъзоларининг ички эҳтиёжи учун сут тайёрлаш ҳам кўпаймоқда.

Рақамларга кўз ташланса, айниқса планларнинг муттасил бажарилаётгани ҳисобга олинса, ишимиз яхши кетаётганга ўхшайди. Ҳақиқатан ҳам шундай. Сут тайёрлашда ўтган йиллардаги кўрсаткичлардан анча ўзиб кетдик. Ҳар бош сигирдан соғиб олинаётган сут йилига ўртача 230-250 литр кўпайяпти. Аммо халқимизнинг сут ва сут маҳсулотларига бўлган талаби ошиб бораётгани ҳисобга олинадиган бўлса, бу соҳада ҳали кўп иш қилишимиз керак. Бунинг учун ҳамма имкониятларга эгамиз.

Бош вазифа — қорамоллар, хусусан сигирлар сонини кўпайтиришдан иборат. Бунга бозордан чорва моли сотиб олиш йўли билан эришиш қийин. Биз фермаларимиздаги сигирлардан кўпроқ бузоқ олишни кўпайтиряпмиз. Бунинг учун сигирларни вақтида урчитиш, қисир қолдирмаслик, бола ташлашининг олдини олиш, бузоқларнинг соғлом туғилиши, нобуд бўлишига йўл қўймаслик тадбирларини кўряпмиз. Хўжалигимизда сигирлардан бузоқ олиш планлари бажариляпти. Урғочи бузоқларнинг ҳаммасини насл учун асраб қоляпмиз. 1975 йилга бориб соғин сигирлар сонини 350 бошга етказамиз. Сигирхоналарни шунга мослаб қуряпмиз, механизмлар ва агрегатларни шуни ҳисобга олиб ўрнатяпмиз.

Сигирлар маҳсулдорлигини ошириш — маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда муҳим омилдир. Бу соҳада уч хил кўрсаткич мавжудлигидан кўз юмаолмаймиз. Айрим жайдари сигирлар бир йилда 2.500 литр ва ундан кўп сут беряпти. Баъзилари эса 1500-1600 литрдан оширмаяпти. Ҳатто нисбатан кам сут бераётган сигирлар ҳам йўқ эмас. Шуни айтиш кераккки, уларнинг парвариши бир хил, бирини камситиб, иккинчисини ҳаддан зиёда парваришлаётганимиз йўқ. Мутахассислар ва тажрибакор кишилар билан маслаҳатлашиб беш йиллик охиригача ўртадан паст ва ўртача сут бераётган сигирларни кўп сут берадиган сигирлар даражасига кўтаришга азму қарор қилдик.

Чорва қишлови бошланишига оз вақт қолди. Қишловни ташкилий жиҳатдан пухта тараддуд билан кутиб олиш муҳим вазифадир. Биз мутахассислар ва тажрибакорлар иштирокида барча қорамоллар ва қўйларни кўздан кечириб чиқдик. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамат Абдумуродов, Амир Тошмиров, Эшқул Абдиевлар отаридаги қўйларнинг ҳаммаси юқори семизликда деб топилди. Дўсон Дадаев, Зоир Амирқулов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бўлимларнинг қўйлари ҳам қишловдан бехатар чиқади. Бироқ, ҳар тўкисда бир нуқсон деганларидек, колхозимиз бўйича 2 минг бошга яқин ориқ қўйлар борлиги аниқланди. Уларни махсус озуқа рациони билан боқяпмиз, совуқ тушиб, ёғингарчиликлар бошлангунча юқори семизликдаги қўйлар даражасига етказиб оламиз. Қорамоллар, йилқиларимизнинг ҳолати талабга тўла жавоб беради.

Бу йил хўжалик бўйича 1060 тонна табиий пичан тайёрлаш кўзда тутилган эди. Баҳор серёғин келди, яйловларда ўт кўп бўлди. Ўримни шуни эътиборга олиб ташкил қилдик ва яхши натижага эришдик. **Фермалар ёнига салкам 2 минг тонна дағал хашак жамғариб қўйдик. Тоғлик зонадаги районларнинг ўти энди пишиб етилди. Чорвадорларимиз ўримни тезкорлик билан давом эттиряптилар. Йил охиригача яна 960 тонна дағал хашак жамғариш ниятидамиз.**

Сомон чорва моллар, хусусан, қўйлар учун энг яхши озуқадир. Узоқ йиллардан буён сомонни беда пичани, унига аралаштириб қўйларга едиряпмиз. Натижада совлиқларнинг бола ташлаши камайяпти. Шу кунгача **1.560 тонна сомон тўплаб олдик.** Дағал хашакни ДКУдан ўтказиб, омухта ем-хашак тайёрлашни қизғин давом эттирмоқдамиз.

Концентрат озуқа тайёрлашни асосий вазифа қилиб қўйдик. Ички имкониятларни ҳисобга олиб 540 тонна концентрат тайёрлаш тадбирларини белгилаган эдик. Дон-дуккакли экинлардан юқори ҳосил етиштирилиши янада яхшироқ натижага эришиш имкониятини берди. **Шу кунгача омборларга 590 тонна юқори сифатли концентрат озуқа уюб қўйдик. Қишлов бошлангунга қадар бу рақамни 650 тоннага етказамиз. Бошқа озуқабоп экинлар ҳосилини ҳам ҳисобга олганда 1972 йил чорва қишлови учун пландаги 2.760 тонна ўрнига 4.520 тонна аралаш концентратга эгамиз.**

Қишлов бошланиши олдидан чорвадорлар, уларнинг оила аъзоларига бўлган ғамхўрликни ҳам кучайтирдик. Фермалар ва отарларнинг ходимлари иссиқ кийим-кечаклар билан тўла таъминланди, болалар, хусусан, мактаб ёшидаги ўғил-қизларни кийинтиришга алоҳида аҳамият бердик. Озиқ-овқат маҳсулотлари етарли миқдорда келтириб қўйилди.

Колхозимиз ғаллакорлари кузги дон экишни тезкорлик билан ўтказадилар, гектарларнинг тўла бўлишини таъминлайдилар. Бу билан келгуси йил мўл ҳосилга пухта замин яратадилар. Чорвадорларимиз кўп йиллик тажрибасини ишга солиб, юз берган қийинчиликларни енгиб, қишловни бехатар ўтказадилар. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб, СССРнинг 50 йиллик юбилейини меҳнатда, ҳаётда янги зафарлар билан кутиб оламиз.

Ҳожи БЕГИМҚУЛОВ,
Деҳқонобод районидаги 1-«Май» колхозининг раиси.

Ворошилов районидаги Максим Горький номли колхоз чорвадорлари мўл-кўл озуқа базаси яратаётирлар. Айниқса сенаж тайёрлаш ва беда пичани жамғаришга алоҳида эътибор берилмоқда. Суратда: (ўнгдан) бригада бошлиғи Азизмурод Ҳосилов, механизатор-тракторчи Шариф Тўраев ва Бобо Эшназаровлар ўрилаётган беданинг сифатини текширишмоқда.

А. Заблоцкий фотоси.

КАСБИНИ ШАРАФЛАЁТГАНЛАР

РЕПОРТАЖ

«Хатеп» совхозида бўлганмисиз? Йўқ дейсизми? Ундай бўлса, қулоқ солинг. Гўшт етиштиришга ихтисослаштирилган бу йирик хўжалик чорвадорларининг бунёдкорлик меҳнати ҳақида ҳикоя қиламиз.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдан колхозлар ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш ҳақидаги қарорида қорамолларнинг тирик вазнини 300-420 килограммдан ошириб давлатга сотилганда 35 процентдан 50 процентгача устама ҳақ тўланиши таъкидланган. Совхоз чорвадорлари ана шу йўлдан боряпти. Бу йилги план ҳисобига топширилган 2080 бош қорамолнинг 96 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Демак боқими ва тарози босими кутилгандек бўлган.

И. Жақсибоевнинг мутахассислиги зоотехник. У бўрдоқичилик бригадасига бошчилик қиляпти. Боқимидаги ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 400 килограммдан ошириб гўштга топшираётган эди. Лекин бунга кўнгли тўлмади, ҳаёлида даромад ҳам кутилганча бўлмади. Бригада аъзоларини 500 килограммлик маррага чорлади. «Меҳнатидан қочмасанг майизини ейсан», деганларидек, пешана тери тўкилган эди, бу мақсадга етилди. Шуниси характерлики, тарози босими ошган сари гўштнинг баҳоси арзонлашди, бир центнер гўшт 5 сўм 35 тийинга тушди.

Биз совхозда бўлганимизда қўйчилик бригадасининг бошлиғи М. Хўжаметов билан учрашдик. Кам гап, камтарин бу инсон бутун онгли ҳаётини қўйчиликни ривожлантириш йўли билан гўшт, ёғ, жун етиштиришни кўпайтиришга бахш этмоқда. Бригада аъзолари боққан қўйларнинг юнгидан тортса мой чиқади. 1326 бош боқилган қўй тортиб кўрилганда ҳар боши 7 килограмм ўрнига 10 ярим килограммдан семиргани маълум бўлди. Лекин бригадир бунга сира қаноатланмаётгани суҳбат давомида сезилиб турарди.

— Ҳар бош қўйнинг тирик вазнини 50-55 килограммга етказсак, — дейди бригадир, — чорвадорлик касбини шарафлаган бўламиз. Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Фақат меҳнатидан қочилмаса кифоя!

Чўчқачилик сердаромад соҳа эканини шу совхоз мисолида кўрса бўлади. Гўштга топширилган ҳар бош чўчқа 120-130 килограммдан тарози босяпти. Сарф-харажатини чегириб ташлаганда катта соф фойда келтиряпти. Олти ойда 376 бош чўчқани боқиб семиртириш осон иш эмас. Аммо мўмай даромад сарфланган меҳнатдан беш-олти баравар ортиқ бўлаётгани бригада аъзоларида шу касбга меҳр уйғотяпти. Йилнинг ҳар кварталида камида 400 бошдан чўчқани сўқимга боқиб гўштга топшириш режалари амалга оширилмоқда.

Меҳнат — меҳнатнинг таги роҳат, деганлар. Ҳалол меҳнат совхоз меҳнат аҳлига катта даромад келтиряпти. Ҳар йили чорва молларни бўрдоқи ва сўқимга боқишдан 600 минг сўм атрофида қўшимча даромад олинаётир.

Хўжалик чорва молларни ўзида етиштирилаётган ем-хашак ҳисобига боқяпти. Шу мақсадда 550 гектар майдонда беда етиштирилиб, йилига беш ўрим ўтказилмоқда, олтинчи ўрим бедаси чорва молларга кўк ҳолида едириляпти. Хўжан Омонниёзов бошлиқ бригада аъзолари бу йилги қишлов учун 650 тонна беда, 1.100 тонна сенаж тайёрлади. Бошқа бригадаларда ҳам қиш тараддуди кўриб бўлинди. Бу яхши ҳислат. Ахир, халқимизда «озуқли от — ҳоримас», деган мақол бор-ку!

Совхоз коллективи юбилей йилида давлатга чорва молларнинг тирик вазнини ошириш ҳисобига 5 минг центнер гўшт етказиб беришга аҳд қилди.

Т. УНАБОЕВ,
Р. ЕШИМБЕТОВ.
Қорақалпоғистон АССР, Хўжайли райони.

ОРОМБУЗАР АШУЛАЛАР

(ИНТЕРМЕДИЯ)

✦ ✦

Анзират хола дастурхон ёзиб, нонушта ҳозирламоқда. Эндигина уйқудан турган Тўйчивой сўри томон эринибгина одимлайди...

Она — (Чойнакда чой келтириб қўяди, эркалаб). Турдингми, довдир болам, келақол. Овқатинг ҳам совиб қолди. (Онасининг рўпарасида беўхшов керишиб, сўрига чиқади). Бирам уйқучисан-эй. Бир уйқуга кирдингми, тошдай қотасан.

Туйчивой — (Сўрига илиб қўйилган рубобни олиб, қулоғига яқинлатиб, аввалига ҳиргойи қилиб, кейин овозини баралла қўйиб юборади):

...Аканг уйин сўроқлаб,
Пул «пари»си келдиму?
Жо-он... жо-он... жо-он!..
Пул «пари»си келдиму?

Она — (Энсаси қотиб). Бу нима қилиқ, бемаҳалда қичқирган хўрозга ўхшаб?..

Тўйчивой — (Қошларини чимириб). Текин ашула ёқмади-ёқмади-да, сизга кампир.

Она — Ҳа, болам, ёқади, ёқади-ку, ҳамма нарса ўз вақтида-да!

Тўйчивой — Ҳе кампир, бу репитиция-да, айтиб турмасак бўлмайди.

Она — Ўғлим Тўйчивой ҳалиги... нимайди, ҳа айтгандай, анави, амакинг яна келиб кетди.

Тўйчивой — (Рубобни тингиллатиб). Қайси амаким? Яна томшувоқми?

Она — Қози кўчадаги Маърасул-чи! Раҳматхоннинг қўшниси.

Тўйчивой — Ҳалиги бутун оиласи билан заводда ишлайдиган амакими?

Она — Ҳа, ўша амакинг келин тушиpяпти. Бир иложини қилмасанг бўлмайди. Бообрў одам-а! Меҳнатда суяги қотган.

Тўйчивой — (Рубобини қаттиқроқ чертиб). Кўп гап эшакка юк. Обкелинг овқатингизни. Қорин ҳам ашула айтяпти.

Она — Ҳа, намунча, пешананг тиришмаса. Қачонгача пулга қараб имо қиласан. Сенга айтаяпман. Бирпас қўй, ўша тинғир-тинғирингни. Кечаси эшитганимиз ҳам етар. Қулоқни қоқиб қўлга бердиларинг-ку, ахир. (Кетади. Овқатни келтириб қўяди).

Тўйчивой — (Ковшаниб). Буни тўй дейдилар, кампир.

Она — Тўйданам айланай. Эви билан-да! Наҳотки, етти маҳаллани бошга кўтариб тўй қилинса...

Тўйчивой — Пули куйган гаримдори чайнармиш. Жарақлатиб сарфлаб қўйгандан кейин тарақлатади-да.

Она — (Чой хўплаб). Майли, тарақлатсин. Лекин томга ўрнатган карнайнга бало борми?!

Тўйчивой — (Косани нари суриб, пиёладаги чойни симиради. Рубобни яна қўлига олади. Чертиб). Ҳи... ҳи... ҳи... Вой, кампир тушмагурей: Ичимсизда-ичимсиз Аслини олганда, менам ёқтирмайман бунақа данғур-дунғурни... Начора.

Она — Шу... ҳалиги, нимайди? Отинг қурғур...

Тўйчивой — Микрафонми?

Она — Ҳа, ўлма. Ўша меҳрибонни қўймаса тўй-тўйдай бўлмайдими?

Тўйчивой — Бўлади. Қулинг ўргулсин тўй бўлади. Лекин орзу-ҳавасга берилган акамлар бутун маҳаллага, шаҳарга жар солгиси келади-да!

Она — Жар солмай қолсин, ҳаммани нотинч қилиб.

Тўйчивой — Гапнинг пўст калласини айтганда, мана шу микрафон одат бўлиб, ашуланинг қадри кетди. Етти маҳалла эшитгандан кейин ашула-ашула бўладими?

Она — Ҳаммаданам болам, одамларнинг ороми бузилгани ёмон. Туни билан безовта бўлиб чиқишади. На уйқуда ҳаловати бор, на тинчида.

Тўйчивой — Сиз билмайсиз кампир, одамларга маза. Текин ашула кимга ёқмайди. (Ўрнидан туради).

Она — Дарди-ўйинг пул. Икки гапнинг бирида «текин ашула» дейсан. Текин ашуланг бировга ёқади, бировга ёқмайди. (Ўғлининг кетидан боради). Ҳали ўзинг айтгандай, бировга маза, бировга аза, биров бемор, биров... Хуллас, тўй деган нарса хонадоннинг ўзида бўлгани маъқул. Нима дединг, довдир болам?!

Тўйчивой — Бу гапингиз тўғри, аммо-лекин...

Она — Хўп, Маърасул амакиникига борасанми? Раҳматли отангнинг қадрдони-я. Бормасанг бўлмайди.

Тўйчивой — Эртага...

Она — Эртанг нимаси?

Тўйчивой — Тўй эртага-ку, ахир!

Она — борасанми, деяпман?

Тўйчивой — (Рубобни қўлоғига ишқалаб, ҳиргойи қилади):

«Эр-та бор-гум, о-йижо-он!».

(Рубобни ғилофга жойлаб, чиқиб кетади).

Самад ПУЛАТОВ.

ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО АКТЁРЛАР ФЕДЕРАЦИЯСИНИНГ АНЖУМАНИ

Бизнинг интервью

ҲАМКОРЛИК ТУФАЙЛИ

Пьер БУШЕ,
Халқаро Актёрлар Федерациясининг президенти.

КАНАДА

Шу кунларда Тошкентда ўтаётган Халқаро актёрлар уюшмасининг анжумани ҳамфикр касбдошлар ҳамкорлик туфайли қандай натижаларга эришиши мумкинлигини яна бир марта ёрқин намойиш қилмоқда. Мана, бир неча йилдирки, биз — саҳнада ҳаёт ҳақиқатини яққол гавдалантирувчи санъаткорлар жаҳоннинг турли мамлакатларида тўпланишиб, ўз интилишларимиз борасида гаплашиб, фикрлашиб келмоқдамиз.

Бу сафар анжуманимизнинг тарихий маскани Тошкент бўлди. Бу ерга ер юзининг беш қитъасидаги кўп мамлакатлардан вакиллар йиғилишди. Мақсадимиз битта. Ўз санъатимиз, маҳоратимиз билан халққа хизмат қилишдир. Анжуманимизнинг мавзуи жуда зарур ва ҳаётий, яъни «Актёр ва миллий маданият» масаласига қаратилган. Менинг ўзим симпозиумнинг очилиш кунида шу мавзуда доклад қилдим.

Шуни катта қувонч билан айтишим мумкинки, Совет кишилари — дўстларимиз бу тарихий учрашувимизнинг ниҳоят даражада юқори савияда ўтиши учун бутун чора ва тадбирларни кўриб қўйишибди. Буни биз ўзбеклар диёрига илк марта қадам қўйишимизданоқ ҳис этдик. Йиғилишимиз яхши натижалар беришига ишончим комил. Чунки, бу сафар қатнашаётган делегатларнинг сони ва характери ҳам ягона мақсадимиз учун ғоят даражада мос тушмоқда. Мана шундай, бир-бири билан яқиндан алоқа боғлаган ҳамда бирининг фикрини иккинчиси дарҳол тушуниб оладиган шароитда ишлаш қанчалик мароқли. Анжуманимизнинг руҳи ана шунақа.

Ўйлайманки, бу анжуманда кўплаб фойдали фикрлар ўртага ташланади, мунозара ва музокаралар олиб борилади. Турли мамлакатларда ижод этаётган актёрларнинг аҳволи, мақсад-интилиши ҳақида гаплар бўлади. Бундай йиғилишлар эса, шубҳасиз, ҳар бир ижодкорга жуда зарур ҳамда фойдалидир.

БЕҲАД ХУРСАНДМАН

Хуан ТЕНУТА,
Уругвай актёрлар жамиятининг вице-президенти.

Серқуёш Ўзбекистоннинг гўзал пойтахти — Тошкентга келишимдан беҳад ҳурсандман. Саховатли бу ўлканинг меҳр-оқибатини биз самолётдан тушибоқ ҳис этдик. Бу ерда азиз меҳмонларга бахтиёр болаларнинг ранго-ранг гуллардан гулдаста ясаб ҳадя этишлари айниқса ёқиб тушди. Ана шундай меҳмоннавоз ва сўлим шаҳарда бир мақсад, бир эзгу туйғу билан йиғилган ҳамкасбларнинг анжумани ўтаётгани мароқлидир. Жаҳон актёрларининг бу анжуманидан олийжаноб якунлар кутамиз. Кўпгина мамлакатларнинг актёрлари, саҳна санъаткорлари ана шунақа ижодий учрашувлардан ўз мақсад, эзгу интилишларининг тезроқ амалга ошиши учун фойдали натижалар кутадилар. Ўйлайманки, Тошкентга йиғилган бутун ҳамкасблар фикрлашиб, мақсад ва интилишларимизни изҳор этиб, ягона бир хулосага келамиз.

Катта халқаро анжуманда қатнашаётганимдан яна шунинг учун хурсандманки, бу йиғилишимиз буюк Советлар мамлакатида, унинг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлган Ўзбекистон республикасида ўтмоқда. Анжуманимиз СССР ташкил топганининг 50 йиллик тўйини нишонлаш арафасида ўтаётгани улкан тарихий воқеа ҳамдир.

Мен мароқли анжуманимиз қатнашчиларига ҳамда серқуёш Ўзбекистон халқига катта муваффақиятлар, ютуқлар тилайман.

Жаҳон бўйлаб

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

ПАРИЖ, 28 сентябрь. (ТАСС). СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг БМТ Бош Ассамблеяси XXVII сессиясида сўзлаган нутқи Париж матбуотининг диққат марказида турибди.

«Юманите» газетаси СССР ташқи ишлар министри БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига халқаро муносабатларда куч қўлланишдан ёки куч қўлланиш билан таҳдид этишдан воз кечиш, шунингдек ядро қуролини ишлатишни абадий тақиқлаш тўғрисида резолюция лойиҳасини киритганлигини таъкидлаб ўтади.

Оқшомги «Монд» газетаси совет делегацияси бошлиғининг сўзлаган нутқидан жуда кўп парчалар келтирган.

«Франс суар» газетаси А. А. Громико нутқининг Яқин Шарқдаги аҳволга бағишланган қисмини алоҳида таъкидлаб ўтган. Совет министри, деб ёзади газета, «Яқин Шарқда можаронинг узоқ муддатга ва адолатли ҳал этилишигина» шу райондаги барча давлатлар учун тинчлик ва хавфсизликни таъминлай олади, деб айтди.

ТИНЧЛИК СИЁСАТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, 27 сентябрь. (ТАСС). Ғарбий Берлинда чиқадиган «Ди вархайт» газетаси ўзининг бош мақоласида бундай деб ёзади: «Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик давлатларнинг КПСС XXIV съездидан кейин тинчлик йўлида олиб борган кураши катта муваффақиятларга, жумладан қуролланишни чеклаш хусусида муҳим битим тузилишига сабаб бўлди».

Тобора кўп давлатлар ва халқлар жаҳон қуролсизланиш конференцияси чақирилишини талаб қилмоқдалар. Совет Иттифоқи бу ҳақда Бирлашган Миллатлар Ташкилотига бир неча марта таклифлар киритди.

Ҳарбий заказлардан олаётган катта фойдалардан маҳрум бўлишни истамаётган йирик қурол-яроғ фабрикаларининг эгалари «Шарқдан хавф бор» деган сохта гаплар билан чўчитиб, кескинликнинг юмшатилишига зўр бериб тўсқинлик қилишга уринмоқдалар. «Ди вархайт» газетаси ҳарбий магнатлар ва уларнинг манфаатларини ифода қилаётганларнинг бундай ҳаракатларига қуролланишни чеклаш учун изчил ва қатъий кураш олиб бориш йўли билан зарба бериш керак, деб таъкидлайди.

БОМБАРДИМОНЛАР ТЎХТАТИЛСИН

ХАНОЙ, 27 сентябрь. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар вакили кеча эълон қилган баёнотда айтиладики, 25 сентябрда Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикасининг кўпгина вилоятларидаги аҳоли зич жойлашган районларига ҳужум қилди.

Худди шу куни бомбардимончи «В-52» самолётлари Куангбин вилоятидаги бир қанча аҳоли пунктларига зарба берди. АҚШнинг ҳарбий кемалари эса Тханьхоа ва Нгеан вилоятларининг соҳил бўйларидаги қишлоғини тўпга тутди.

Тинч аҳоли орасида ҳалок бўлганлар бор, уй-жой бинолари, мактаблар вайрон қилинди, дамбаларга шикаст етказилди.

Баёнотда уқтириб айтиладики, Вьетнам Демократик Республикасининг ташқи ишлар министрлиги бу жиноий тажовузларни қаттиқ қоралайди ва АҚШдан Вьетнам Демократик Республикасининг суверенитетига ва хавфсизлигига қилинаётган барча ҳамлаларни тўхтатишни қатъий талаб қилади.

СИОНИСТЛАР ҲАДДИДАН ОШИБ КЕТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 27 сентябрь. (ТАСС). Безори сионистларнинг катта бир группаси БМТ секретариати биноси ёнида яна Советларга қарши намойиш қилди. Унда асосан фашистларнинг «яҳудийларни ҳимоя қилиш уюшмаси» аъзолари қатнашди. Улар БМТнинг қароргоҳи билан кифояланмасдан ўзларининг безорилик ҳаракатларини «Аэрофлот»нинг Нью-Йоркдаги ваколатхонаси ва СССРнинг БМТ ҳузуридаги доимий ваколатхонаси биноси яқинида давом эттирдилар.

Бу — сионист газандаларнинг биринчи безорилик хуружи эмас. Илгари хабар қилинганидек «яҳудийларни ҳимоя қилиш уюшмаси» деб аталган ташкилот аъзолари мутлақо жазосиз қолаётганликларидан фойдаланиб, кетма-кет террорчилик ишлари қилдилар ва АҚШдаги чет эл ваколатхоналарига ҳамда уларнинг ходимларига қарши ашаддий дўқ-пўписа кампаниясини авж олдириб юбордилар.

Сионист безориларнинг жинояткорона ишлари ва улар жазосиз қолаётганлиги Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доираларида чуқур ғазаб уйғотмоқда.

ФРЕЛИМО РАИСИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДОРУССАЛОМ, 27 сентябрь. (ТАСС). Португалия мустамлакачиларига қарши кураш йиллари давомида Мозамбик озодлик фронти (Фрелимо), Мозамбикда курашаётган халқнинг уюшган авангардига айланди, деди озодлик қуролли кураши бошланганлигининг саккиз йиллиги муносабати билан Фрелимо раиси Самора Машел. У Мозамбик ватанпарварлари жуда катта ҳарбий муваффақиятларга эришганлигини мамнуният билан қайд қилиб ўтди. Ўтган йилнинг сентябрь ойидан бошлаб, дейилади Самора Машелнинг баёнотида, Фрелимо жамоатчилари Португалия мустамлакачи қўшинларидан бир мингга яқин кишини сафдан чиқардилар, душманнинг ўнлаб вертолётлари ва самолётларини уриб туширдилар, бир неча ҳарбий эшелонларини ағдариб юбордилар, ўнлаб юк автомобилларини портлатдилар, бир неча соқчи кемаларни сувга botирдилар. Шу йил июль ойида Маника ва Софала вилоятларида қуролли курашнинг янги фронти очилгандан кейин, деди С. Машел, халқ уруши алангаси Мозамбикнинг тўрт вилоятида ловуллай бошлади.

Фрелимо раиси АҚШ бошчилик қилаётган империалистик мамлакатларни, шунингдек Жанубий Африка Республикасидаги ва Жанубий Родезиядаги ирқчи режимларни қаттиқ қоралади, улар Поругалиянинг фашистлар режимига ҳарбий ва иқтисодий ёрдам бераётганликларини фош қилиб ташлади. Мустамлакачиларга бундай ёрдам берилмаганда эди, дейилади ҳужжатда, бизнинг ватанимиз узоқ кутилган эркинликка аллақачон эришган бўлур эди.

Самора Машел Мозамбик халқининг ҳаққоний иши тантана қилади, деб қатъий ишонч билдирди ва бутун Мозамбик территориясида чет эл асоратига қарши жанг операцияларини кучайтиришга чақирди.

ЯРМАРКА ОЧИЛДИ

БОНН, 27 сентябрь. (ТАСС). Бугун Франкфурт-Майнда 24-халқаро китоб ярмаркаси очилди. Унда 56 мамлакатнинг 3.680 нашриёти қатнашмоқда.

Ярмаркада Совет Иттифоқи нашриётларига кенг ўрин берилган. Махсус стенд Советлар мамлакати ташкил этилганлигининг 50 йиллигига, Совет давлатининг ярим аср мобайнида эришган ютуқларига бағишланган.

Болгариянинг Радоп тоғларида қудратли гидротехника иншооти қурилмоқда. Тўғоннинг лойиҳада кўрсатилган узунлиги 418 метр, баландлиги 145 метр бўлиб, 1 миллион 250 минг кубометр бетон ишларини бажариш кўзда тутилган. Суратда: гидроузел қурилиши.

БТА—ТАСС фотоси.

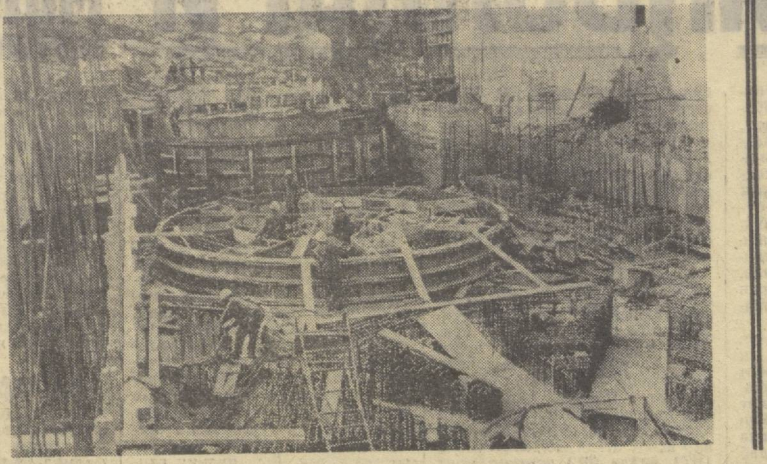

*

Исроил босқинчилари араб территорияларида туб аҳолига тобора оғир жабр-зулм ўтказмоқдалар. Бошпанасиз қолган минг-минглаб фаластинликлар бошқа мамлакат территориясидан жой излашга мажбур бўлмоқдалар. Суратда: Иорданияда фаластинлик қочоқлар учун қурилган лагерь.

Франс Нувель—ТАСС фотоси.

Телетайп лентасидан

◆ ДАМАШҚ. Бу ерда 1972 — 1973 йилларда Совет Иттифоқи билан Сурия ўртасида маданий ва илмий ҳамкорлик плани имзоланди.

План ҳар иккала мамлакат ўртасида фан, маориф, соғлиқни сақлаш, спорт, маданият ва санъат соҳасида кенг миқёсда ҳамкорлик қилишни кўзда тутади.

◆ ЖАКАРТА. Жакартадаги Кемайоран аэропорти устида сешанба куни бўлиб ўтган авиация ҳалокати натижасида бир учувчи ва унинг иккита ёрдамчиси ҳалок бўлди. Индонезиянинг «Гаруда» авиа компаниясига қарашли самолёт синаш учун ердан кўтарилиб парвоз қилиши биланоқ бир минутдан кейин бўлак-бўлак бўлиб кетди, самолётнинг аланга ичида қолган бўлаклари ерга ағдарилиб тушди.

◆ АНҚАРА. Бу ерда Туркия президенти Жавдад Сунай билан Туркияга расмий дўстона ташриф қилган Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир шоҳ ўртасида музокаралар бошланди. Музокаралар давомида иккала мамлакат ўртасидаги сиёсий, савдо-сотиқ, иқтисодий ва маданий муносабатларга таaллуқли масалалар муҳокама қилинади.

◆ НЬЮ-ЙОРК. СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Дания ички ишлар министри К. Б. Андерсенни қабул қилди ва у билан суҳбатлашди. Европа хавфсизлигига доир масалалар, шунингдек БМТ Бош Ассамблеяси XXVII сессияси ишига доир масалалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

СОХТА АЙБ ФОШ ҚИЛИНДИ

НЬЮ-ЙОРК, 27 сентябрь. (ТАСС). «Вьетнам ветеранлари урушга қарши» ташкилотининг активларидан бири бўлган ва тинчлик учун курашиб келган тўрт кишини Америка маъмурлари қоралаб суд қилишга уринган эдилар. Уларнинг бу уриниши муваффақиятсиз бўлиб чиқди. АҚШнинг Янги Орлеандаги (Люзиана штати) федерал апляция суди мана шу урушга қарши ташкилот активлари устига қўйилган айбларнинг ҳаммасини сохта айблар деб топди. Ж. Чэмберс, Д. Женингес, Р. Беверли, У. Хортон Таллахасси шаҳрининг турмасидан (Флорида штати) бўшатиб юборилди.

Маъмурлар федерал тергов бюроси ёллаган сотқинни ишга солиб, республикачилар партияси ва демократлар партияси съездлар ўтказаётган кунларда бу ташкилот Майами-Бичда урушга қарши бир неча намойиш ўтказиш режаларини тузиб қўйганидан хабардор бўлиб турганлар. Ҳукумат маъмурлари «Вьетнам ветеранлари урушга қарши» ташкилотининг раҳбарлигига зарба бермоқчи бўлдилар. Тинчлик учун курашувчи бу активлар устига «съезд делегатлари қуролли суиқасд тайёрлаётир» деган уйдирма айб қўйиб, уларни суд жавобгарлигига тортдилар. Ҳукумат маъмурлари Ҳинди - Хитойдаги урушга қарши норозилик намойишини барбод қилишга муваффақ бўлолмадилар. Съездлар ишлаб турган вақтда Майами-Бичда урушга қарши катта намойишлар ўтказилди. «Вьетнам ветеранлари урушга қарши» ташкилоти шу намойишларнинг ташаббусчиларидан бири бўлди.

ХАВО УРУШИНИ КЕНГАЙТИРМОҚДАЛАР

ВАШИНГТОН, 27 сентябрь. (ТАСС). Пентагон «Ф-111 А» Америка қирувчи-бомбардимончи самолётларининг яна икки эскадрильяси Жануби-Шарқий Осиёга юборилди, деб эълон қилди.

Бу самолётларнинг Таиланддаги ҳарбий-ҳаво базаларидан бирига юборилиши «Америка тактик авиациясининг уруш қобилиятини оширади», деди Пентагон вакили.

Жануби - Шарқий Осиёда Америка ҳарбий-ҳаво кучларининг кўпайтирилиши Қўшма Штатлар ҳарбийлари ўз мамлакатининг ва бутун дунё афкор оммасини назар-писанд қилмай, Вьетнам халқига қарши ҳаво урушини кучайтираётганлигини кўрсатади.

ФИШЕРНИНГ СЎНГГИ «ЮРИШИ»...

Яқин орада президент Никсон ўз ҳукмронлик даврининг энг муҳим масалаларидан бирини ҳал қилишга киришади. Шу муносабат билан у Бобби Фишерга телефон қилсаммикан, йўқми деган муаммо устида бош қотиряпти.

Анчадан буён Бобби Фишер сингари «тескари қаҳрамон» чиқмаган эди. Унинг халқаро шахмат ўйинигача ва ўйин пайтидаги хатти-ҳаракатлари «Вашингтон пост» газетхонларидан бирини жуда қизиқтириб қолди. Шу газетага ёзган хатида ҳалиги шахмат муҳлиси «Фишер — американликларни рус шахматчиси учун қайғуришга мажбур этишга қодир бўлган ягона америкаликдир», деган эди.

Фишернинг Исландияда ўтган шахмат мусобақалари пайтидаги хатти-ҳаракатларига қараб, унинг президент билан телефон орқали суҳбати қуйидагича бўлиши мумкин:

— Салом, Бобби. Президент Никсон гапиряпти. Сизни Исландиядаги ғалаба билан табриклаш ниятида телефон қиляпман.

— Қисқароқ қилинг. Мен жудаям чарчадим.

— Бу Америка учун улуғ кун, Бобби.

— Мен учун айниқса улуғроқ. Мен 150 минг доллар ютдим.

— Биласизми, Бобби, мен коллежда ўқиётганимда шахматчи бўлишимга сал қолган эди.

— Қойил, қойил.

— Кейин мен футболга қизиқиб қолдим.

— Шуларни айтиш учун менга телефон қиляпсизми?

— Шошманг, Бобби. Мен чемпионатларда Америка учун ғолиб чиққанларга ҳамиша телефон қиламан. Қайтиб келганингизда сизнинг шарафингизга Оқ уйда зиёфат бераман.

— Зиёфатга келишга рози бўлганлигим учун менга қанча тўлайсиз?

— Сизга тўлайманми? Аммо мен Оқ уйга зиёфат учун чақирган кишиларга ҳеч нарса тўламайман.

— Ундай бўлса зиёфатингизнинг менга нима кераги бор.

— Мен кабинет аъзоларини, Олий судни, Конгресс раҳбарларини ва барча бадавлат республикачи-шахматчиларни таклиф этаман. Буюк Спасскийни «тахт»дан ағдарган одам учун мен ҳеч нарсани аямайман.

ХАЛҚАРО ФЕЛЬЕТОН

— Майли, келаман. Лекин талабларим ҳам бор: Сиз менга президент самолётини юборасиз, шахсан ўзингиз кутиб оласиз, автомобиль, апартамент, шахсий теннис корди ва шахсий сузиш ҳовузи билан таъминлайсиз, шунингдек, махфий хизмат ходимидан ўн кишини менинг ихтиёримга бериб қўясиз, токи улар мени газетачилар ҳужумидан ҳимоя қилишсин.

— Буни қилиш мумкин, Бобби.

— Ҳеч қандай телекамера бўлмаслиги шарт.

— Нега энди?!

— Уларни кўргани кўзим йўқ. Телекамераларни кўрсам хунобим ошади. Агар зиёфат пайтида бирорта телекамера кўриниб қолса, дарҳол чиқиб кетаман.

— Ташвиш тортманг, Бобби, ҳеч қанақа телекамера бўлмайди.

— Мен овқатланаётганимда ҳеч ким гапирмаслиги керак. Стол атрофида гаплашишса мен овқатланолмайман.

— Оқ уйга зиёфатга келганларнинг гаплашишини ман этиш мумкин эмас-ку, ахир.

— Бу, сизнинг ишингиз. Агар гаплашишадиган бўлса, бошқа шахмат чемпионини ахтараверинг.

— Майли, айтганингизча бўлсин, Бобби. Ахир зиёфат сиз учун бериляпти-ку.

— Зиёфат соат нечаларда бўлади?

— Соат саккизларда...

— Мен соат тўққизга келаман. Тикка туриб сиёсатдонлар билан гап сотишишни жиним кўтармайди.

— Тушунаман, Бобби.

— Мен ўзим билан шахсий кресломни олиб келаман. Мен бегона стулда ўтирсам овқат ўтмайди. Ҳа, айтмоқчи, мен овқатланаётган пайтда кучли ёруғликни ёқтирмайман. Агар зиёфат берилаётган хона каддан ташқари ёруғ бўлса овқатга қўл ҳам урмайман.

— Сизни яхши тушундим, Бобби. Хонани унча ёритмаймиз. Яна шуни айтишга ижозат берингки, биз сиз билан фахрланамиз.

Президент суҳбатини шу сўзлар билан тамомлаб, трубкани қўяди ва бошқа телефон орқали Марказий разведка бошқармасининг директори Ричард Хелмсга қўнғироқ қилади:

— Дик, мен Бобби Фишерни олиб келиш учун президент самолётини жўнатяпман. Шундай қилингки, Бобби бортга чиқиши билан оқ самолётга безорилар ҳужум қилиб, уни олиб қочиб кетишсин.

Арт БУХВАЛЬД.
[«ЗА РУБЕЖОМ»дан].

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма районларида ҳаво очиқ бўлади. Секундига 3-7 метр тезликда беқарор шамол эсади. 28-33, айрим жойларда 35 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлиб, ҳарорат кечаси 10-12, кундузи 28-30 даража иссиқ бўлади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ТЎПЛАМЛАРИГА ОБУНА БЎЛИНГ!

«МЕХАНИЗАЦИЯ ХЛОПКОВОДСТВА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналарнинг пахтани комплекс механизациялаш учун янги техника яратиш соҳасидаги ишлари, техникадан фойдаланиш ва уни ремонт қилиш, пахтакор хўжаликларда экономика ва ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ишлари, илғор механизаторларнинг иш тажрибалари ёритилади.

«ХЛОПКОВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда соҳа илмий-тадқиқот ташкилотларининг, конструкторлик бюролари ва заводларнинг янги техника ва илғор технология яратиш борасидаги ишлари, пахта ва луб саноатида ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш натижалари, шунингдек, ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибалари ёритилади.

«ШЕЛК»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 1 сўм 20 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўпламда илмий-тадқиқот ташкилотларининг тутчилик, ипак қурти биологияси, селекцияси ва қурт боқиш соҳасидаги ҳамда пилла тайёрлаш ва уни дастлабки ишлаш, пиллани калавалаш борасидаги ишлари, новаторларнинг иш тажрибалари ёритилади.

«ЯНГИ ТЕХНИКА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади.
Обуна баҳоси бир йилга 3 сўм 60 тийин.
Айрим сонининг нархи 30 тийин.

Тўплам илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларининг иш натижаларини, чет эл ва Ватанимиз фани ва техникасининг саноат, транспорт, алоқа, қурилишнинг ҳамма соҳаларида ва пахтачиликни механизациялашда эришган ютуқларини ҳамда ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибаларини ёритади.

Илмий-техника тўпламлари инженер-техник ходимларга, саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг новаторларига, илмий-тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик бюролари, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг ўқитувчи ва студентларига ҳамда партия ва совет активига мўлжалланган.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ ТЎПЛАМЛАРИ ЧАКАНА САВДОДА СОТИЛМАЙДИ.

ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ ҲАММА БЎЛИМЛАРИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРНИНГ 1972—73 ЙИЛГИ РЕСПУБЛИКА КАТАЛОГИДА ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИНИНГ АЙТИБ ЎТИЛГАН ТЎПЛАМЛАРИ ҚУЙИДАГИ ИНДЕКСЛАР БИЛАН БЕРИЛГАН:

«Механизация хлопководства» — 75214.
«Хлопковая промышленность» — 75215.
«Шёлк» — 75216.
«Янги техника» — 75217.

Обуна расмийлаштирилаётганда юқоридаги индекслардан тегишлиси кўрсатилсин.

Обунани қуйидаги адрес бўйича ҳам расмийлаштириш мумкин: Тошкент-47, Гоголь кўчаси, 56-уй. «Союзпечать»нинг шаҳар бўлими Давлат банкининг Тошкент шаҳар бошқармасидаги ҳисоб счётининг номери 144306.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ ВА ПРОПАГАНДАСИ ИНСТИТУТИ (Тошкент-ГСП, Олмазор кўчаси, 171-уй).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Ўсмирлар учун. 18.35 — Халқаро актерлар федерацияси симпозиуми қатнашчилари—студиямиз меҳмони. 19.15—«Халқ контроли» экрани. 19.45—Ахборот. 20.00 — МОСКВА. 20.30—ТОШКЕНТ. 20.45—Пахта усталари минбари. 21.00 — Концерт. 21.30—МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Қанча ёзу, қанча қиш ўтди (бадиий фильмнинг 1 ва 2-сериялари). 18.05—МОСКВА. 20.00—ТОШКЕНТ. Қўшиқ эди менга ҳамиша ҳамроҳ. Иккинчи кўрсатув. 20.30 — МОСКВА. 21.30 — ТОШКЕНТ. Инсон ва қонун. 22.00 — Кинопублицист экрани.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Классик музика саҳифалари. 20.40 — Телефильм. 20.50 — Тўлқинда — «02». 21.20 — Тошкент янгиликлари. 21.40— Реклама. 21.55 — Фильм-концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 29/IX да **Дон Карлос**, 30/IX да **Майсаранинг иши**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IX да **Аяжонларим**, 1/X да **Ой тутилган тунда**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва Давлат цирки артистларининг гастроллари** (кеч соат 8 да). Шанба кунлари: кундуз соат 3 да ва кеч 6 да; якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да: томоша кўрсатилади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Рус даласи — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 3, 4 ва кеч 9 да).

Кўланка — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Эркак ва аёл — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қиз-Жибек — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Кашмирдаги севги (2 серия) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Лочин изидан; Оқ бўрилар — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Анжелика ва қирол; Анжелика—фаришталар маликаси — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Асовга тушов — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Тошдаги достон — «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 5 кеч 8 да).

Квартира — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Рус даласи — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг МАРКАЗИЙ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИ 1 октябрда

ТУГАТИЛАДИ

Даъволар 15 октябргача тугатиш комиссиясида қабул қилинади.

Обуначилар диққатига! 1973 йил учун қуйидаги

ГАЗЕТАЛАРГА

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»,
«ПРАВДА ВОСТОКА»,
«ҲАҚИҚАТИ ЎЗБЕКИСТОН»,
«ЛЕНИН БАЙРОҒИ»,
«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ»,
«ЁШ ЛЕНИНЧИ»,
«КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА»,
«ЎҚИТУВЧИЛАР ГАЗЕТАСИ»,
«ЛЕНИН УЧҚУНИ»,
«ПИОНЕР ВОСТОКА»,
«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»,
«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»,
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»,
«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»,
«ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ»,
«ГОВОРИТ ТАШКЕНТ»

ОБУНАНИ—«Союзпечать» бўлимлари ва агентликларда, алоқа бўлимларида, ўқиш ва иш жойларидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали расмийлаштириш мумкин

Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар—338142 коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 229. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 03700